

ლუარა სორდია

ქართველი მამულიშვილი მსოფლიოს გზებზე



თბილისი

2012

1

## ჯუმბერ ლეჟავა

იუნესკოს მსოფლიო დესპანი, მსოფლიოს სპორტსმენი, გაეროს ბუნების დაცვის ელჩი, გინესის მრავალგზის რეკორდსმენი, მსოფლიო ველომოგზაური, მოგზაური დიპლომატი, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი, ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენის კავალერი, მსოფლიო 2009 წლის ადამიანი, საქართველოს 2002 წლის ადამიანი, სპორტის დამსახურებული მუშაკი, მსოფლიოს მრავალი ქალაქის, მათ შორის თბილისის საპატიო მოქალაქე, ნიკო ნიკოლაძისა და ივანე ჯავახიშვილის სახელობის მედლების მფლობელი, ამერიკის ბიოგრაფიის ინსტიტუტის თავისუფლების ოქროს მედლის მფლობელი, ევროპის ბიოგრაფიული ცენტრის გენერალური დირექტორის მოადგილე, 5 აკადემიის აკადემიკოსი, შეყვანილია ევროპის ბიოგრაფიული ცენტრის 400 წარჩინებულში, ამერიკის ბიოგრაფიის ინსტიტუტის მიერ კი – მსოფლიოს 500 წარჩინებულთა სიაში და სხვ.

რედაქტორი: გულნაზ ხარაიშვილი

## შინაარსი

ღვთისგან ხელდასხმული მსოფლიო მოგზაურის დიდი მისია -----

-- 4

მსოფლიო მოგზაურისა და მსოფლიო რეკორდსმენის ჯუმბერ ლეჟავას სიცოცხლისა და  
ჯანმრთელობისათვის ბრძოლის ინდივიდუალური პროგრამა -----

---- 9

მსოფლიო მოგზაურის გინესის რეკორდები -----

----- 13

მსოფლიოს გზებზე ქართული სახით -----

----- 17

მოგზაურობა სიძნელით სავსე -----

----- 25

სიყვარულის სასწაულები -----

----- 33

## ღვთისგან ხელდასხმული მსოფლიო მოგზაურის დიდი მისია

ღვთისმეტყველები და პოეტები ადამიანის სულს ადარებენ დაუდეგარ ზღვას, რომელიც მუდმივად შფოთავს, ვერ ეტევა ჩარჩოებში, ელტვის ახალ ნაპირებს, სწყურია შორეული მხარეების მოხილვა, შემეცნების გაფართოება და ამის საუკეთესო საშუალებაა მოგზაურობა, ხეტიალი უცნობ სივრცეებში.

მოგზაურობას სხვადასხვაგვარი ასპექტი აქვს. ცნობილია მოგზაურობა რეალურ სივრცეში, ლოკალურ ჭრილში და მსოფლიო, კოსმიური მასშტაბებისკენ ლტოლვა.

პოეზია, მწერლობა დიდი მოგზაურობაა ადამიანის სულში, გულში, ცნობიერ თუ ქვეცნობიერ სივრცეთა საიდუმლოებებში დაუსრულებელი ხეტიალი.

ამიტომაც გვეცხადებიან პოეტები და მწერლები მოგზაურის, მეზღვაურის, მოხეტიალის, მარადი მგზავრის, აგასფერის ნიღბებით.

ფიზიკური მოგზაურობის პარარელურად, საუბრობენ სულის ასტრალურ (ვარსკვლავურ) მოგზაურობაზეც.

მოგზაურობა ამდიდრებს სულიერ სამყაროს, ხელს უწყობს პროგრესს. მოგზაურობის, ქვეყნებთან, ხალხებთან კონტაქტის გარშე ვერ განვითარდებოდა კაცობრიობის სული, კულტურა, ვერ მიიღწეოდა წინსვლა.

“მოგზაურობა, ხეტიალი ანტიურ და შუასაუკუნეობრივ პოემებში ერთ-ერთი მთავარი კომპონენტია ინიციაციისა, ასე მაგალითად, მოგზაურობა იაზონისა, ოდისეუსისა, ენეასისა, შუა საუკუნეთა საგებისა და რაინდული რომანების პერსონაჟებისა”(ზვიად გამსახურდია, “ვეფხისტყაოსნის” სახისმეტყველება, თბ.1991, გვ. 304).

სტეფან ცვაიგი განარჩევს “გულდინჯ მკვლევარებს და დესპარადორებს, ფსიქოლოგ მეცნიერებს, მშობლიური მხარის შემსწავლელ გეოგრაფებს და პოეტებს, ზღვარის გადალახვას რომ არ ერიდებიან” (სტეფან ცვაიგი, დოსტოევსკი, ფანტასტიკური ღამე, თბ. 1966, გვ. 216).

სწორედ “მამაც ზღვარგადამლახველთ” ხელეწიფებათ კაცობრიობის გონის შორს გაწევა.

ნიჭიერებს სწყურიათ ადამიანურ შესაძლებლობათა გაფართოება, მოკვდავთათვის დაწესებული საზღვრების შორს გაწევა, რადგან მაძიებელი სულისთვის ბორკილია ყოველდღიური, ყოფითი წვრილმანები, ეგოისტური, მეშჩანური, პირადული ინსტინქტების ტყვეობა.

მოგზაურობის მარშრუტი კი შეიძლება იყოს მიწა, ცა, ზღვა, უდაბნო, კოსმოსი, ოთხივე სკნელი, ასტრალური სამყარო, პოლუსები, განედები,მერიდიანები, ბერმუდის კუნძულები, ანდები, მშვიდთა მიწა, წმიდა სულების სავანე – შამბალა.

წმიდა ეპისკოპოსი ეგნატე წერს: "...მთელი სამყარო უმცირეს დროში მოვიარე და ამავე დროს მშვიდად ვიჯექი ჩემს სავარძელში" (წერილები ერისკაცთა მიმართ, სიტყვა მართლისა სარწმუნოებისა, წიგნი I, 1990, გვ. 267).

სხვა პლანეტებზე მოგზაურობის მიდრეკილება მუდამ ახასიათებს ცოცხალ არსებას. მას ჰქვია სარვა-გატა, რაც ნიშნავს მას, "ვისაც ყველგან მოგზაურობა სურს".

"ფაუსტში" მეფისტოფელი საუბრობს "არსებულს იქით" გამგზავრებაზე.

გიორგი გურგენის აზრით, ხანგრძლივი და მძიმე მოგზაურობის მიზანი უნდა იყოს უჩვეულო, "უცნობი მიწა" (სიყვარულის ორი სახე, თბ. 1992, გვ. 103-104).

დანტეს "ღვთაებრივ კომედიაში" კაცნი "მოგზაურობენ ადგილზე ნდომით, ერთ ადგილას შთენილნი"...

იტალიელმა გენიოსმა სულის თვალთ იხილა ოთხივე სკნელი და თავის მიზანს ასე მიაღწია: "გამახვილდა აქ თვალი ჩემი და შემეცნებაც მკვიდრ ნიადაგს დამყარებია".

პოეტის გონითი საზღვრების გაფართოება მომავლისკენ იყო მიმართული: "ცნობიერებას იხვეჭ ახალს მერმისისათვის" (ღვთაებრივი კომედია, 1941, 213-215).

გალაკტიონ ტაბიძისთვის "გული გზა და მოგზაური" იყო, ხოლო სულის გემის, "ოცნების ნავის" მოგზაურობები – მოგონებებია, მასში ია-ვარდი, სიხარული დამკვიდრებულია (ია მარიამ ღვთისმშობლის, ვარდი და სიხარული ქრისტეს სიმბოლოებია).

პოეზიაში სიმბოლოურ შინაარსს იძენს ტრანსპორტის სახეებიც: გემი, ნავი, ხომალდი, კრეისერი, მერანი, ეტლი, დილიჟანსი, ურემი....

დიდი მოგზაურობის განხორციელება მხოლოდ რჩეულთ ხელეწიფებათ, რომლებიც, განსხვავებით პატარა სამყაროს პატარა ადამიანებისგან, დიდ სამყაროში ცხოვრობენ: "დიდი სამყაროს პარალელურად, რომელშიც დიდი ადამიანები, დიდი საგნები არსებობენ, არის პატარა სამყაროც, პატარა ადამიანებით და პატარა საგნებით. დიდ სამყაროში გამოიგონეს დიზელ-მოტორი, დაიწერა "მკვდარი სულები", აშენდა დნეპრის ჰიდროსადგური და განხორციელდა გადაფრენა მსოფლიოს გარშემო....დიდ სამყაროში ადამიანებს კაცობრიობის კეთილყოფისადმი სწრაფვა ამოძრავებთ. პატარა სამყარო შორსაა ასეთი მაღალი იდეალებისგან. მის ბინადართ ერთი მისწრაფება აქვთ – როგორმე ისე იცხოვრონ, რომ შიმშილის გრძნობა არ განიცადონ....პატარა ადამიანები დიდების უკან მიიჩქარიან..." (ილია ილფი, ევგენი პეტროვი, "თორმეტი სკამი, ოქროს კერპი", თბ. 1964, გვ. 369-370).

მოგზაურობა დიდი გამოცდაა, იგი სულისა და სხეულის განსაკუთრებულ მზაობას მოითხოვს.

დიადი მიზნების რეალიზებისათვის აუცილებელია ნიჭი, მოწოდება, წინწამწევი იმპულსები, შინაგანი გამობრწყინება, რაც ღვთისგან ხელდასხმულითა ხვედრია.

სულის გამოღვიძების სტიმული კი შეიძლება მინი-სიკვდილი იყოს.

ჯუმბერ ლეჟავა მსოფლიოს მოქალაქეა, მან განახორციელა უპრეცედენტო მოგზაურობა მსოფლიოს ყველა კონტინენტზე, 238 ქვეყანაში 9წლისა და 3თვის მანძილზე, 3333დღის განმავლობაში, 600ათასამდე კილომეტრი გაიარა, აქედან 300ათასამდე ველოსიპედით და ამ პერიოდში ნანახი ღირსშესანიშნაობების, განცდილისა და გადატანილის შესახებ შექმნა დღიურები, წიგნები, ფოტოები, რუკები.

დიდი მოგზაური ამავე დროს არის მსოფლიოს 11გზის რეკორდსმენი სპორტის სხვადასხვა სახეობაში, მისი სახელი შესულია "გინესისა" და "დივოს" არაჩვეულებრივი რეკორდების წიგნებში.

ამ საკაცობრიო მისიის შესრულებას წინ უსწრებდა ნაწლავების დამბლა და თრომბოზი, მთლიანად შინაგანი ორგანოების განგრენა, ორი ურთულესი ოპერაცია და 3 კლინიკური სიკვდილი.

ამ პროცესის დამახასიათებელია სხეულისა და გონების გათიშვა.

მეცნიერების აზრით, ეფირული ორეული, ელექტრული სული აგრძელებს არსებობას კლინიკური სიკვდილის შემდეგ.

ინდივიდს აქვს ბიოლოგიური შესაძლებლობა, ზოგიერთი ფორმით და გაუხანგრძლივებელი დროით, იარსებოს სიკვდილის შემდეგ.

სიკვდილის მოვლენა დასაბამითვე აფორიაქებდათ ადამიანებს და ამაზე შეიქმნა აუარებელი ლიტერატურა. არსებობს სიკვდილის რელიგიური, მითოლოგიური, ფილოსოფიური (მატერიალისტური თუ იდეალისტური) ახსნა.

ცნობილია ეგვიპტური და ტიბეტური მკვდრების წიგნები, რომლებიც წარმოადგენდა გარდაცვალების სახელმძღვანელოს.

ტიბეტის მოაზროვნეთა ასეული წლობით ასწავლიდა თაობებს, თუ როგორ უნდა მომკვდარიყვნენ, რომ მიეღოთ სიკვდილი, როგორც აუცილებლობა.

ტიბეტური წიგნის მიხედვით, სიკვდილი არის ცნობიერების გადასვლა უფრო მაღალ საფეხურზე.

იმ ქვეყნებში, სადაც ემზადებიან სიკვდილისთვის და ამას უცქერიან, როგორც სიცოცხლის პროცესის ნაწილს, სიკვდილის შიში საერთოდ დამლეულია.

ტიბეტურ წიგნში მოთხრობილია ღვთაებრივ სასამართლოზე, სადაც მიცვალებულთა მოსამართლე დხარმა-რადჟა აფასებს მიცვალებულთა საქმეებს კარმის სარკის საშუალებით. სარკეში აირეკლება მიცვალებულთა კარგი და ცუდი საქმეები (ძველი აღმოსავლეთის ხალხთა ისტორიის ქრესტომათია, თბ. 1950, გვ. 130).

ამერიკის მკვდართა წიგნის სახელწოდებაა “გარდაცვალების მეცნიერება”, იგივე “გარდაცვალების ხელოვნება”.

ამერიკელი უ. გოულდი ხალხს ასწავლიდა “შეგნებული სიკვდილის მეცნიერებას”, მისი დევიზი იყო “მოკვდი სიკვდილზე ადრე”.

დოქტორ უორდენის პროგრამა იყო “სიკვდილის პირადი გაცნობიერება”.

მომაკვდავები იუწყებოდნენ, რომ ამ წიგნმა შეცვალა მათი ცხოვრების მოდელი, ისინი ახლებურად აღიქვამდნენ სიკვდილს, ავადმყოფობას, ჯანმრთელობას.

ადამიანმა უნდა გადაიტანოს მინი სიკვდილი, რათა გააკონტროლოს თავისი უკანსკნელი წასვლა ამ ქვეყნიდან (ცხოვრება გარდაცვალების შემდეგ, მოსკოვი, 1991, რუსულად).

კონსტანტინე გამსახურდია ბრძანებდა: “სიკვდილი უკანასკნელი წრთობაა ჩვენი სულისა. უკვდავება მხოლოდ ისეთ ადამიანს დაუმკვიდრებია ამქვეყნად, ვინც მაღალი გრძნობის სახელით ცოცხალი ზიარებია სიკვდილს. გზა, უკვდავებისკენ მიმავალი, მუდამ სიკვდილის არკის ქვეშ გაივლის”.

სიკვდილი შემოქმედების გამაღვიძებელი ფაქტორია. შემოქმედებითი ძალები მწვერვალს აღწევს საკუთარი სიკვდილის გაცნობიერებისას.

სიკვდილისათვის ვარჯიში მთავრდება სულიერი განახლებით. ეს სიმბოლური სიკვდილი შეგვაგრძნობინებს ამქვეყნიური არსებობის წამიერებას და ტრანსცენდენტური სამყაროს მშვენიერებას, სიკვდილისწინა განცდა ემსახურება ადამიანის დაფარული სულიერი ძალების პოტენციურ გამოვლენას.

მმის სიკვდილის განცდამ შეძრა კონსტანტინე გამსახურდია, სულიერი ხედვა, შემოქმედებითი ფანტაზია გაუმძაფრა და ოჯახის ტრაგედია მხატვრულ სიტყვად განსხეულდა ნოველაში “ზარები გრიგალში”.

პირადი ავადმყოფობა, სიკვდილისთვის თვალეზში ყურება გახდა მწერლისთვის დიდი იმპულსი, რომ მესამედ დაეწერა დაკარგული რომანი “დიონისოს ღიმილი”.

ამიტომაც უწოდებს დიდი პროზაიკოსი სიკვდილს “ჩვენი სულის უკანასკნელ წრობას”.

მსოფლიო მოგზაურმა ჯუმბერ ლეჟავამ რთული გზით იარა განსაკუთრებულ წარმატებამდე.

მას მსოფლიო რეკორდებში, მსოფლიო მოგზაურობაში გამარჯვებამდე ავადმყოფობასა და სიკვდილზე უნდა გაემარჯვა, რადგან წილად ხვდა მიღმურ სამყაროში გადახედვა, სიკვდილის აჩრდილთან შეხვედრა.

მოგზაურის მიერ დროებით გაღმა ნაპირზე ყოფნისას მიღებული შთაბეჭდილებები ემთხვევა კლინიკურ სიკვდილის გადამტან ადამიანთა ნაამბობს, რომლებიც აფიქსირებენ ბნელი გვირაბის გავლას, გაუცხოებას, ხოლო შემდეგ კაშკაშა სინათლესთან ანუ უზენაესთან შეხვედრას, რაც სულიერი განახლების სტიმული ხდება. განგების ნებით ისინი ისევ უბრუნდებიან მიწიერ ცხოვრებას დიდი მისიის აღსასრულებლად (ცხოვრება გარდაცვალების შემდეგ, მოსკოვი, 1991წ. რუსულ ენაზე).

ჯუმბერ ლეჟავა აღწერს კლინიკური სიკვდილის მომენტს, როცა წვალებით გაიარა შავი გვირაბი, შეხვდა თეთრწვერულვამა, თეთრ ანაფორაში ჩაცმულ სიხარულის მომტან მოხუცს: “ხელების ცეცებით მივიკვლევდი გზას გვირაბულ წყვილიადში. ხშირ-ხშირად იცვლებოდა ხედები. მეყვსეულად აღმოვჩნდი თიხნარ ციცაბოებში, წვიმს, გრიალებს ქარი. მივხეტილობ, მივადექი რკინის ურდულეებით შეკრულ დიდ ოვალურ კარს, რომელიც მთლიანად ხის მორებით იყო აწყობილი. ძლივს შევალე იგი, მოვიშველიე მხარი კარის გასაღებად, 50 მეტრამდე სიმაღლისა და 25მეტრი სიგანის კვერცხისებური შენობის შესასვლელში გავჩერდი. კარები შუა სიმაღლეზეა ჰაერში, რადგან კიბეები არ არის. მის ფსკერზე სამი გამოქვაბულის შესასვლელი მოჩანს, რომლებიდანაც შუა გვირაბს თეთრწვერულვამა, თეთრ ანაფორაში ჩაცმული მოხუცი იცავს. თითოეული მათგანი დაყრდნობილია შესაბამისი ფერის კვერთხზე.

“შენ ლეჟავა ხარ?” შემეკითხა მათგან შუა გვირაბის მცველი უხუცესი. დავუდასტურე.

“თეთრანაფორიანი მილიმოდა, რამაც უზომო სიმშვიდე მომგვარა და როცა მეგონა, ვპოვე-მეთქი სასუფეველი, უკან გამობრუნება მიბრძანა: ”ჯერ კიდევ საზიდი გაქვს ცხოვრებისეული ჰაპანი, მიწიერი გაქვს საკეთებელი. შენ შეიძენ უდიდეს ენერგიას, რაც ხალხს უნდა მოახმარო.”...

შემდეგ იყო მკრთალი სინათლე, იმედი, დიდი ნათელი, კაშკაშა მზე და ულამაზესი ყვავილებიანი ველი: “გამოვბრუნდი... ვატყობ სიხარულს... თვალსაწიერში ძალზე მკრთალმა სინათლემ ბოლომდე გაურკვეველი იმედი აღმიძრა. მერე უეცრად მკვეთრად ინათა და მზით გაკაშკაშებულ, სხვადასხვა ფერის ყვავილებით დაფარულ ულამაზეს მინდორში ვიდექი უკვე. წამში აილაგმა გამოვლილ გზაზე თავს გადამხდარი ფათერაკები – ქვეწარმავლებით სავსე ხეობებში ხეტიალი, სისხლით გატიკნილ ღამურათა ფრთების სახეზე ხეთქება, წვიმაში, ქარში, სიცივეში თიხნარი ფერდობების გადალახვა”.

დიდი მოგზაური გვამცნობს ამ ხილვის შედეგებს: “ეს იყო ჟამი მეორედ დაბადებისა, კლინიკური სიკვდილისგან თავდახსნას რომ მოჰყვა, რამაც ისეთი შეძლებითა და ძალით აღმჭურვა, რომ საკვირველი რამ შემადლებინა – მრავალი მსოფლიო და გინესის რეკორდი დამამყარებინა წოლბჯენიდან მკლავებზე აზიდვებსა და მუცლის პრესის ვარჯიშში,

ცხრაწლიწადნახევარი აღმაფრენა მიზობა, 238ქვეყანა შემომატარა, მაშრიპ-მადრიბი დამაპრობინა”.

სიზმრისეულ ხილვაში გამოცხადებული თეთრწვერა, თეთრ ანაფორაში ჩაცმული მოხუცი უფლის სახეა, როგორც ვაჟა-ფშაველას “მოჩვენებაში”, გოდერძი ჩოხელის “მგელში”, რევაზ ინანიშვილის “სახატეებში”.

უფალთან შეხვედრა მხოლოდ სულით სპეტაკ, წმინდა ადამიანთა ხვედრია და მაღალი მისიის შთამაგონებელი, წინსვლა-წარმატების სტიმული ხდება.

იმქვეყნიურ, არამიწიერ, აღმაფრენის მომნიჭებელ სინათლესთან შეხვედრას ყველა თავისებურად აღიქვამს. ვერლენისთვის იგი მზისფერია, ბოდლერისთვის – ოქროსფერი, ედგარ პოსთვის – წითელი, გალაკტიონისთვის – ვარდისფერი, ტ. გრანელთან – ცისფერი.

მიუთითებენ, რომ “გამობრწყინების” მომენტი ენით გამოუთქმელი ქმედითი ბიძგია. ეს არის ძალების მოზღვაება, ბრძნული გამონათება, სულიერი განახლება, იმედი, მას “კოსმიურ შემეცნებასაც” უწოდებენ, “სულის სიმღერად” აღიქვამენ, რომელსაც წინ მიჰყავს მისი განმცდელი.

ჯუმბერ ლეჟავას შეხვედრა თეთრწვერა, თეთრკვერთხიან მოხუცთან, ნათელთან, კაშკაშა მზესთან და ყვავილებიან მდელოზე ყოფნა მოასწავებდა რწმენით, ენერგიით ავსებას, უჩვეულო, საკაცობრიო მისიის აღსრულებისთვის ფსიქოლოგიურ შემზადებას.

წამება, განსაცდელი,გამოცდა სუსტებს ასამარებს, ძლიერებს – პირიქით...

მსოფლიოს მოგზაური და მსოფლიოს სპორტსმენი ჯუმბერ ლეჟავა საუბრობს თავის “ჯოჯოხეთური წამებით შექმნილ ბიოგრაფიაზე”.

“სიცოცხლის მანძილზე ჯოჯოხეთი მრავალჯერ გავიარე – მათ შორის კლინიკური სიკვდილი რამდენჯერმე, უმეტესობა სამივე მოგზაურობის დროს.

“... დიდი მოგზაურობის დამთავრების ფაზაში ხშირად ჩემს თავს ვეკითხებოდი – საკმარისად ეწამე? ყოველთვის ასე ვპასუხობდი – საკმარისზე მეტად”. (ჟურნალი მოგზაური, თბ. 2010, N1, გვ. 6).

“... იფიქროს მკითხველმა, რაც სურდეს, მე კი ვიტყვი, რომ ამ ფაქტმა მთელი ჩემი ცნობიერება და, შესაბამისად, ცხოვრებაც შეცვალა, სიცოცხლისკენ გამობრუნებული ამ არამიწიერი ხილვა-ზმანების უდიდესი შთაბეჭდილების ქვეშ მოვექეცი. ადამიანი, ამ მატერიულ მოცემულობებში, მაინც გონიერ არსებად რჩება. მეც, როგორც გონიერი ინდივიდი, შევეცადე მომეხდინა მთელი იმ ფანტომური სინამდვილის რაციონალიზაცია. ამეწონ-დამეწონა და შემეტანა მასში ლოგიკური სიმყარე. რაც მეტს ვფიქრობდი, მით უფრო ვრწმუნდებოდი: სამყაროში ყველაფერს თავისი კოდი და სიმბოლო ჰქონდა. თუ გსურდა მოცემულობათა არსში წვდომა, აუცილებლად უნდა გესწავლა სამყაროს ღვთაებრივი და საიდუმლო ანბანი. ადამიანებს სწამთ, რომ სამყარო, ყოფიერება, ნებისმიერ თავის გამოვლენაში ილუზორული და მაგიურია, რომ გვეთამაშება და გვატყუებს. კლინიკური სიკვდილის შემდეგ მივხვდი, რომ ეს ასე არ იყო. სამყარო, სინამდვილე, რომელსაც მივუბრუნდი სიკვდილის შემდეგ, ის სამყარო არ იყო, რაც გარდაცვალებამდე იყო. სიმართლე რომ ვთქვათ, სინამდვილის კარდინალური გარდასახვა სხვა არაფერი იყო, თუ არა ჩემი შეხედულებების და აზროვნების ტოტალური ცვლილებები. მივხვდი, სამყარო და ყოფიერება კი არ ტყუოდა, ჩვენ ვკითხულობდით მის წიგნს შეცდომით და უკუღმართად. ამიტომ გვეგონა, რომ იგი მუდამ გვატყუებდა (20).

კლინიკურმა სიკვდილმა, ფაქტობრივად, დიდ საიდუმლოს მაზიარა. მე შევძელი არა უბრალოდ მექანიკური მობრუნება, არამედ შემობრუნება და ე.წ. ცხოვრების წიგნის მართებული კითხვა. სიკვდილმა სიცოცხლე მასწავლა, მაპოვნინა გზა კოსმიური ენერგიებისკენ



– გზა ვიტალობისა და ვიტალური ძალების დაუფლებისა, რომელიც, პირობისამებრ, სიკეთეში და სიყვარულში უნდა გამელია.

მობრუნებულმა ვარჯიში დავიწყე და სულ რაღაც 6 წელიწადში წოლბჯენიდან მკლავებზე აზიდვებში 11 მსოფლიო რეკორდი დავამყარე – რომელთაგან უმეტესობა “გინესისა” და “დივოს” არაჩვეულებრივი რეკორდების წიგნებში შევიდა. თავიდან ექიმები რამდენიმე კვირის სიცოცხლეს თუ მიწინასწარმეტყველებდნენ, ახლა სამაგალითო ჯანმრთელობის მქონე ხანში შესულ მამაკაცად მაღიარეს, რომელსაც 20 წლის ჯანმრთელი ახალგაზრდის ორგანიზმი ჰქონდა” (გაზ. “სოვეტსკი სპორტი” და სხვ.).

კლინიკურმა სიკვდილმა, ფაქტობრივად დიდ საიდუმლოს მაზიარა (ჟურნალი “მოგზაური”, თბ, 2010 N1, გვ. 20).

ღვთისმეტყველები, მოციქულები საუბრობენ განსაცდელის, სიძნელეების სიკეთეზე: “ზოგჯერ ღმერთი დაუშვებს, მართალი მორწმუნეც განსაცდელს ეწიოს, ჭირი და უბედურება დაითმინოს, რათა სხვა ადამიანებს დაანახვოს მორწმუნეებში დაფარული სათნოება” (იოანე დამასკელი, მართლმადიდებლური სარწმუნოების ზუსტი გადმოცემა, თბ. 2002, გვ. 32).

“ნეტარია განსაცდელის გადამტანი კაცი, რადგან, რაკი გამოიცადება, მიიღებს სიცოცხლის გვირგვინს, რომელიც აღუთქვა ღმერთმა თავის მოყვარულთ” (იაკობი, 1, 12).

“არ შეგმთხვევიათ განსაცდელი, გარდა ადამიანურისა და სარწმუნო ღმერთი... არ დაუშვებს, რომ თქვენს შესაძლებლობებზე მეტად გამოიცადოთ, არამედ განსაცდელში გამოსავალსაც მოგცემთ, რომ შესძლოთ გადატანა” (პავლე მოციქული, I კორინთელთა, თ. 10,13).

“... ყოველი, ვინც უფლის სახელს მოუხმობს, გადარჩება” (პავლე მოციქული, რომაელთა, 10,3).

“იესომ ღვთის მაღლით იგემა სიკვდილი ყველას გულისთვის, ვინაიდან ... ის არის მათი გადარჩენის წინამძღვარი” (პავლე მოციქული, ებრაელთა, 3,10).

“რადგან ვინც უყვარს, იმას წვრთნის უფალი” (პავლე მოციქული, ებრაელთა, 12,6).

ბატონი ჯუმბერ ლეჟავა ღვთისაგან ხელდასმული რჩეულია, რომელმაც რაინდულად გადაიტანა მისთვის განკუთვნილი ყოველი წინააღმდეგობა და თაობებს დაუტოვა სიკვდილის დამარცხების, სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის მართვის ინდივიდუალური პროგრამა, რაც კაცობრიობის ყურადღების ღირსია.

ქართული ეროვნული გონის შორს გაწევის დასტურია დიდი მოგზაურის დღიურები, 55 ტომი, რომლებიც საყურადღებოა ფილოსოფიური, რელიგიური, ფსიქოლოგიური, სოციალური, ესთეტიკური ასპექტებით.

პლანეტის ამ გამორჩეული ადამიანის ნიჭი ასევე გაცხადდა ფერწერაში, იგი აქაც წარმოგვიდგა, როგორც ჭეშმარიტი პროფესიონალი.

ბატონი ჯუმბერ ლეჟავა საუკუნეებს ელაპარაკება, მისი საქმეები და ნააზრევი ეკუთვნის მარადისობას და გვარწმუნებს ადამიანის შესაძლებლობათა განუსაზღვრელობაში, ქართული ეროვნული ფენომენის განსაკუთრებულობაში.

**მსოფლიო მოგზაურისა და მსოფლიო რეკორდსმენის ჯუმბერ ლეჟავას სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის ბრძოლის ინდივიდუალური პროგრამა**

ცხოვრება სირთულეებთან, წინააღმდეგობებთან, მოულოდნელ ფათერაკებთან, ავადმყოფობასთან, ხილულ თუ უხილავ ძალებთან ბრძოლის მაგალითებით არის სავსე.

ღვთისმეტყველთა მტკიცებით, ფიზიკური სხეულის მმართველი სულია და ყოველგვარი ავადმყოფობა არამდგრადი სულიერი მდგომარეობის შედეგია.

ამიტომ მიზანი ის უნდა იყოს, რომ ჯერ სული გავაჯანსაღოთ, სული სხეულის მმართველად ვაქციოთ და მხოლოდ ასე შევძლებთ დავამარცხოთ ავადმყოფობა ექიმის, წამლის, ქიმიური პრეპარატების გარეშე, მედიცინის ჩაურევლად.

ადამიანი ფლობს განუსაზღვრელ ფსიქიკურ და ფიზიკურ ძალებს და ხელეწიფება მისი მიზანმიმართული მართვა-გამოყენება.

კარლ გუსტავ იუნგი აღიარებდა ავადმყოფობის განკურნების შესაძლებლობას სულიერი ნუგეშით, ფსიქიკური ზემოქმედებით: “ხანდახან სულიერმა ნუგეშმა, ანდა ფსიქიკურმა ზემოქმედებამ შეიძლება ავადმყოფი განკურნოს, ანდა, ყოველ შემთხვევაში, ხელი შეუწყოს განკურნებას (კარლ გუსტავ იუნგი, ანალიზური ფსიქოლოგიის საფუძვლები. სიზმრები. თბ. 1955, გვ. 127).

სნეულების დამარცხების საშუალებად მიაჩნია იუნგს სასულიერო თერაპია, რელიგიების ფსიქოთერაპევტული სისტემა. რელიგიები და ფსიქოთერაპევტები ერთნაირად ცდილობენ ადამიანის სულის, ფსიქიკის სატკივართა დაამებას. ამიტომაც ეწოდება ღმერთს დიდი მკურნალი.

“მკურნალობა უზენაესისგან არის და ნიჭიც მეუფისგან ეძლევა მას” (ისო ზირაქი, 38, 2), გვასწავლის ბიბლია.

“მე ვარ უფალი, შენი განმკურნებელი” (გამოსვლათა, 15, 26) შეგვაგონებს წიგნთა წიგნი.

იუნგი წერს: “რა გასაკვირია, რომ შთამბეჭდავმა და ვითარების შესაფერისმა სიმბოლომ არაცნობიერის ძალები ისე ამოდრავს, რომ ნერვულ სისტემაზეც კი მოახდინოს გავლენა და სხეულმა კვლავ ნორმალურად დაიწყოს ფუნქციონირება” (ზემოთხსენებული იუნგის წიგნი, გვ. 130).

მეცნიერი საუბრობს სიზმრისეულ წინათგრძნობებზე, რომლებმაც, სწორად გაგების შემთხვევაში, შეიძლება კაცი სიკვდილს გადაარჩინოს.

არსებობს თუ არა შესაძლებლობა დავამარცხოთ ავადმყოფობა, გავიხანგრძლივოთ სიცოცხლე? – კაცობრიობის მარადიული საფიქრალია.

გიორგი გურჯიევი ასე ეხმაურება ამ პრობლემას: “ყოველ ადამიანს აქვს თავისი მამოძრავებელი ზამზარა, ეს ჩვენი მექანიზმია. ამ მამოძრავებელის მოქმედება-ამოწევა დაკავშირებულია ჩვენს შთაბეჭდილებებთან და ასოციაციებთან” (გიორგი გურჯიევი, საუბრები, “განთიადი”, 1996, N5-6, გვ. 146).

“სიცოცხლის გახანგრძლივების უნარი დაფუძნებულია უნარზე – ჩვენი ცენტრების ენერგია ნელა და მუდამყამს გააზრებულად, შეგნებულად გავხარჯოთ.

“იფიქრეთ გააზრებულად. შეგნებულად! ეს დაზოგავს თქვენს ენერგიას”. მოგვიწოდებს გიორგი გურჯიევი (იქვე).

ფსიქოლოგიაში ასეა ეს პრობლემა დასმული: “ჩვენი ქცევების სცენარი დიდი ხნის წინათ არის დაწერილი... დაბადებამდე, დაბადების შემდგომ და ღრმა ბავშობაში აღმოცენებული განცდებით... სიტუაცია ერთი შეხედვით ფატალურად არის განსაზღვრული...

სად არის გამოსავალი?

ამ კითხვის ასეთი პასუხი არსებობს: “შესაძლებელია ამ ადრეული სცენარების გარდაქმნა და სრული გადახალისება... არსებობს მეცნიერულად დასაბუთებული და დახვეწილი ფსიქოტექნოლოგია, რომელიც ხელს უწყობს ადამიანს “ხელახლა დაიბადოს”, მოახდინოს ერთგვარი შინაგანი ტრანსფორმაცია, რათა განთავისუფლდეს საზიანო სცენარისგან და ხელახლა ააწყოს ცხოვრება სრულიად განსხვავებული ჯანსაღი სცენარით... ხელახლა დაბადებას “რებერფინგს” უწოდებენ ამერიკელი ფსიქოლოგები და ფსიქოთერაპევტები” (ნოდარ სარჯველაძე, ხელახლა დაბადება, ფსიქოლოგიური საუბრები, თბ. 1995, გვ. 66-67).

ფსიქოლოგები ეხმარებიან ადამიანებს ხელახლა დააპროექტონ თავისი “შინაგანი სახლი”, აამოქმედონ ფარული რესურსები, ხელახლა აღმოაჩინონ საკუთარი თავი და შვან სამყაროში “მეს” ახალი ნაწილი, გაწონასწორებული და მშვიდი, მოქნილი და შემოქმედებითი, ჯანსაღი და მიმზიდველი” (იქვე, გვ. 70).

არსებობს მოსაზრება, რომ “გონება, იდეები, ამაღლებული გრძნობები არაიშვიათად ამარცხებენ და თრგუნავენ სიკვდილის გრძნობას” (მიხეილ ზომჩენკო, “მზის ამოსვლის წინ, გონებისათვის”, თბ. 1996, გვ. 216).

“გონება სძლევს ავადმყოფობას, ტანჯვას, სიბერეს და სიკვდილსაც კი”, ამტკიცებს ზომჩენკო.

მისმა აღმოჩენებმა, ფსიქიკის სიღრმეში მოძიებულის წარმატებით გამოყენებამ, საკუთარი ჯანმრთელობის მართვის და ხანგრძლივი სიცოცხლის მიღწევის მისეულმა მეთოდებმა ალაფრთოვანა მკითხველები, მეცნიერები. პავლოვმა იგი თავის ოთხშაბათობებზე მიიწვია, პროფესორმა ვასილჩენკომ ზომჩენკოს ჯანმრთელობისადმი შეგნებული ხელმძღვანელობის პროგრამა თანამედროვე სამედიცინო მეცნიერების მიღწევად აღიარა.

ზომჩენკომ სულისმძიერი ძიებებით, მის სიღრმეებში ახლებური ჭვრეტით ფსიქიკის მართვის საკითხი ახლებურად გაიაზრა.

საჭიროა ადამიანმა თავისი ცხოვრებიდან განდევნოს ყველაფერი მანიაკური. მან უნდა შეძლოს საკუთარი მანქანის მართვა ისე, რომ თავადვე არ დაემორჩილოს მას, ამტკიცებს ზომჩენკო.

ნებისყოფის ფსიქიკური ძალა დიდ გერმანელ მეცნიერს კანტს სხეულის უმაღლეს მმართველად მიაჩნდა. მან დაამარცხა შიში, ავადმყოფობა, საკუთარი თავისგან მოაზროვნე მანქანა შექმნა, რამაც ღრმა სიბერეში ფსიქიკურ დაავადებამდე მიიყვანა.

შეიძლება სხეულის საჭიროებისთვის მიზანდასახული ჩვევების გამომუშავება, მაგრამ ხშირი განმეორებისას ფსიქიკა აძლიერებს ამ ჩვევებს და უკიდურესობამდე მიჰყავს.

ოცი წლიდან მოყოლებული, კანტს უკვე მანიაკის ჩვევები ჰქონდა.

შეიძლება დაბეჯითებით ითქვას, რომ ჯუმბერ ლეჟავამ საკუთარი მეთოდებით დაამარცხა ავადმყოფობა, სიკვდილი და შეუძლებელი შეძლო. მან შექმნა სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის ბრძოლის ინდივიდუალური, მაგრამ ძალზე საყურადღებო პროგრამა, რაც შემდეგნაირად დაიწყო.

1986 წლის 7 იანვარს აპენდიციტის მწვავე შეტევა გადაუდებელ ოპერაციას მოითხოვდა. ავადმყოფი რეანიმაციაში მოათავსეს, გადარჩენის იმედი თითქმის გადაწურული იყო.

ამას დაემატა ექთნის მიერ კოტოშების დამაგრებისას სპირტის აალება და ცეცხლის წაკიდება პაციენტისათვის, რომელიც ორმაგი ტრავმის მსხვერპლი იყო.

ექიმების აზრით, თუ გადარჩებოდა პაციენტი, სამუდამოდ ინვალიდობისთვის იყო განწირული.

ჯუმბერ ლეჟავა საავადმყოფოდან სახლში იმ გადაწყვეტილებით მობრუნდა, რომ არ გაეთვალისწინებინა ექიმების რჩევები, არ დაეცვა დიეტა, არ მიელო წამლები, არ იკეთებდა ნემსებს, არ იცავდა წოლით რეჟიმს.

დაზიანებული ჰქონდა ღვიძლი, თირკმელი.

მიუხედავად ყველაფრისა, გადაწყვიტა, ეცოცხლა.

ამისათვის ფსიქოლოგიურად ბევრს მუშაობდა საკუთარ თავზე. რამდენიმე ეტაპად გამოჰკვეთა რეაბილიტაციის პროცესი. თავიდათავი სიცოცხლის შენარჩუნება იყო, თუნდაც ინვალიდობის ფასად. შემდეგ ფეხზე დადგომა და საკუთარი ძალით გადაადგილება დაისახა მიზნად. მესამე ამოცანა იყო სამსახურში გასვლა, მეოთხე – ჩვეული სპორტული ფორმის დაბრუნება, აბსოლუტური ჯანმრთელობის მიღწევა, მაგრამ ყოველივე ეს ფანტაზიის სფეროს განეკუთვნებოდა არსებითად, რადგან ექიმმა მხოლოდ მწოლიარე მდგომარეობაში სიცოცხლის შენარჩუნება უწინასწარმეტყველა, რასაც სიკვდილს ამჯობინებდა.

ჯერ ფეხზე წამოდგომა სცადა, მერე 15 დღე ვარჯიშობდა ოთახში სიარულში, ორ კვირას წვალობდა დღეში 3-4 საათს. აწუხებდა მუცლის ტკივილი, ღალატობდა ფეხები, ემართებოდა გულყრები.

შემდეგ სუნთქვითი ვარჯიშები დაიწყო, კიბეებზე ასვლა-ჩასვლა გაბედა, მერე ეზოში ჩავიდა, ერთი თვე ივარჯიშა სტადიონზე. 4-5 თვის მერე ბორჯომის სანატორიუმ “ლიკანში” გაემგზავრა, სადაც თვენახევარი სულ ვარჯიშში გაატარა.

არ ეკარებოდა ექიმებს, არ იღებდა წამლებს, არ იკეთებდა ნემსებს.

თანდათან უკეთესობა იგრძნო, აგრძელებდა ვარჯიშს, თევზაობდა მტკვარზე, დადიოდა მთებში, ცოცავდა კლდეებზე.

მიზნად დაისახა სიკვდილის დამარცხება, ნორმალური ჯანმრთელობის აღდგენა. “მე ამას მივაღწევ, მე ვაჩვენებ სიცოცხლისთვის ბრძოლის კიდევ ერთ ურთულეს მაგალითს, რადგან ჩემამდე ასეთი მაგალითი კიდევ ბევრს უჩვენებია”, ფიქრობდა ჯიუტად.

სისხლში ისევ ცვლილებები იყო. არც ღვიძლი და თირკმლები მუშაობდა კარგად.

მაინც დაუბრუნდა სამსახურს, რათა არ დაეკარგა საზოგადოებრივი მოვალეობის გრძნობა, ფუნქცია.

იცავდა დასვენების, ვარჯიშის, კვების რეჟიმს. აგრძელებდა სამსახურში სიარულს. მისი პრინციპი იყო სამსახურეობრივი საქმის უმაღლეს დონეზე დაყენება.

კურირებდა საქართველოს სახელმწიფო სტატისტიკისა და სახალხო მეურნეობის ორგანიზაციებში ინფორმაციის მექანიზირებულ და ავტომატიზირებულ დამუშავებას.

ჯუმბერ ლეჟავამ თავისი რეჟიმიდან გამორიცხა დღესასწაულები, კინო, თეატრი, სტუმრად წასვლა, მთელი ძალისხმევა მიმართა ჯანმრთელობის დასაბრუნებლად, დაავადებულთა და ინვალიდთა სიიდან ამოსარიცხად.

მიზანთან ძალიან ახლოს იყო, რომ არა ერთი შემთხვევა, საკუთარი გულისხმიერება და უცნობთან გამოჩენილი სიკეთე, რომელმაც ისევ უკუშედეგებამდე მიიყვანა.

იმ ხანებში, დეკემბრის ბოლოს, თოვლსა და ქარში საკუთარი მანქანით მიდიოდა მტკვრის მარცხენა სანაპიროზე, მუშტაიდის ბაღის მიმართულებით. გზაში მანქანასთან გაჩერებული კაცი დაინახა სამი ბავშვით. შეჩერდა და გაარკვია, რომ მხოლოდ მიწოლით დაიქოქებოდა მანქანა. არც დაფიქრებულა, მთელი ძალით უბიძგა მანქანას, სანამ ადგილიდან არ დაძრა, თვითონ კი თოვლჭყაპში ჩაიკეცა მუცლის ტკივილისგან.

მესამე დღეს მოვიდა გონზე მეოთხე სამმართველოს საავადმყოფოში. ფიზიკურ დატვირთვას ნაწლავების გადახლართვა გამოუწვევია და სასწრაფო ოპერაცია დასჭირდა. ამოკვეთეს 4,25 მეტრის სიგრძის ნაწლავი, საჭირო გახდა გადაბმები ცხრა ადგილას.

გადარჩა პროფესორების – ბუჭა გუგუციძის, ზურაბ ცხაკაიას, რომან სვანიშვილის, ვახტანგ ბოჭორიშვილის, ექიმების – მერი ჭაჭიაშვილის, ანა გორგასლიძის ძალისხმევით...

დაიწყო ხელახლა ბრძოლა სიცოცხლის გადარჩენისთვის, ჯდომისა და სიარულის სწავლა, გამძლეობის გამომუშავება.

საჭირო იყო სისხლის გაახლება, სასუნთქი ორგანოების გასუფთავება-დამუშავება, არტერიული და თავის ქალის წნევების დარეგულირება, გულის ნორმალური მუშაობის, თირკმლების, ღვიძლის ფუნქციონირების აღდგენა, მუცლის ღრუში ტკივილების გაქრობა.

აუცილებელი გახდა ფსიქოლოგიური გარდაქმნა, ფიზიკური ძალის მოკრება, გამძლეობის გამომუშავება.

დაიმედებული იყო რწმენაზე, ნებისყოფაზე, მაქსიმალისტობაზე.

ქალიშვილის ჩაგონებით დაიწყო მკლავებზე აზიდვების ვარჯიში.

იგრძნო უკეთესობა. მერე შეძლო ნაკვეთში ფიზიკური მუშაობა.

“ჩემი ახალი სიცოცხლის ვარსკვლავს ვხედავ, მე ვიცოცხლებ” - კარნახობდა რწმენა.

ვარჯიშით თანდათან აღიდგინა ჯანმრთელობა, წნევა იდეალური გახდა, დაუბრუნდა სიცოცხლის ხალისი. სახლში რემონტი დაიწყო და დაასრულა. გააკეთა კარადები, დააგო პარკეტი, მეტლახი, კაფელი.

უჯარმაში ბაღი გააშენა.

მაინც პროგრამა მაქსიმუმი იყო მიზანი: “ჯანმთელობის გამომუშავებაზე ფიქრი საერთოდ უნდა გაქრეს”.

იგრძნო ფერწერით გატაცება. დაიწყო ბუნების, ყვავილების, ნატურმორტების, პორტრეტების ხატვა, საკუთარი თავი გამოსცადა აბსტრაქციაში, კუბიზმში.

უფრო ინტენსიური ვარჯიში შეძლო – 1 საათში 3000 აზიდვას მიაღწია. მოემალა სურვილი, დაემყარებინა გინესის ახალი რეკორდები წოლელა მდგომარეობიდან მკლავებზე აზიდვებში.

7-8 საათი ვარჯიშობდა, 25-26 ათას აზიდვას მიაღწია.

გაოცებას ვერ ფარავდა: “რა ხდება ჩემს თავს? ნუთუ ეს ის ენერჯიაა, ღმერთმა კლინიკური სიკვდილის დროს რომ მიბოძა? რა თქმა უნდა, სხვა საიდან მოვიდოდა?”.

სიკვდილის სასწაულებრივი დამარცხების შემდეგ მსოფლიო რეკორდებზე ფიქრობდა და სჯეროდა საკუთარი ძალების: “ნუთუ მოვახდენ საოცრებას და ჯერ სიკვდილის, შემდეგ კი მუდმივი ინვალიდობის დამარცხების შემდეგ დავამყარებ მსოფლიოსა და გინესის ახალ რეკორდებს? რატომაც არა! ხომ არსებობს ასეთი მაგალითები! სიკვდილის დამმარცხებლები!”.

ჯუმბერ ლეჟავამ მართლაც დაჯაბნა სიკვდილი, ავადმყოფობა. ფიზიკური და სულიერი ძალების მოზღვავებამ შეაძლებინა 15 მსოფლიო რეკორდის დამყარება, მრავალგზის შევიდა მისი სახელი “გინესისა” და “დივოს” მსოფლიო რეკორდების წიგნებში, მოიარა მსოფლიო, შვიდ კონტინენტზე, 238 ქვეყანაში იმოგზაურა და გაეცნო პლანეტის ყველა ღირსშესანიშნაობას, გახდა მსოფლიოს მოქალაქე. ქვეყნიერებას გააცნო ჩვენი პატარა, მაგრამ ამოუწურავი ძალისა და ინტელექტის, მარიამ ღვთისმშობლის წილხვედრი ქვეყანა, მისი მესიანისტური იდეალები...

მოგზაურობის სურვილი ჭაბუკობაში გაეღვიძა.

1964 წელს მოტოციკლ “იავათი” იმოგზაურა ჩრდილო კავკასიაში.

1980 წელს ოჯახთან ერთად ავტომანქანით მოიარა სსრკ ყველა რესპუბლიკა.

მოტოციკლითა და მანქანით სისტემატურად მოგზაურობდა სხვადასხვა რესპუბლიკებში, ფეხით ჰქონდა მოვლილი საქართველოს მრავალი კუთხე.

1985 წელს ინტენსიურად ვარჯიშობდა სუნთქვისა და ფიზიკური გამძლეობის რეჟიმების დასამუშავებლად.

ოცნებობდა ყველასაგან ფარულად კავკასიონის მწვერვალ “უშბაზე” ასულიყო ზამთარში, თუმცა მწვავე ფიქრებს აღუძრავდა სასიქადულო ქართველი ალპინისტების დაღუპვა...

არ ასვენებდა რაღაც დიადის, არაჩვეულებრივის განხორციელების სურვილი: “მინდოდა რაღაც იმგვარი მოქმედება ჩამედინა, იაპონელ მთამსვლელს რომ გადახდა: ფიზიკური სისუსტის გამო მეგობრებმა იგი ევერესტზე არ წაიყვანეს. მან კი ხუთწლიანი დაუღალავი ვარჯიშის შედეგად ბევრად მეტს მიაღწია, ვიდრე მისმა ამთვალისწუნებელმა ამხანაგებმა. მან სხვადასხვა მხრიდან დალაშქრა ევერესტი. ციგებით, რომელშიც შებმული იყო ძაღლები, მივიდა ჩრდილოეთ პოლუსზე და შემდეგ, როდესაც დააპირა მარტოს თხილამურებით მიეღწია იგივე პოლუსისათვის – დაიკარგა.

“ჩემთვის იგი გმირია. მინდოდა მისთვის მიმეხატა. უშბაზე ზამთარში ასვლით გამომეჩინა თავი. ეს ვერ შევძელი, მაგრამ... დავიპყარი მსოფლიოს მწვერვალები მკლავებზე აზიდვის უნიკალური რეკორდებით და ველოსიპედით შემოვუარე მსოფლიოს ყველა კონტინენტს, როდესაც გავიარე 238 სახელმწიფო... ასევე შევძლებდი ველომოგზაურობის განხორციელებას მთვარეზეც.

“ვფიქრობ, უდიდესი შემართებითა და შეუპოვრობით ქართველ კაცში ეროვნული ღირსებისა და სიამაყის გრძნობას ახალი სული შთავებერე, ქართული გენისადმი რწმენა დავაბრუნე”.

### მსოფლიო მოგზაურის გინესის რეკორდები

მსოფლიო მოგზაურმა ჯუმბერ ლეჟავამ დაამარცხა სიკვდილი, ავადმყოფობა და ამას მიაღწია არა მედიკამენტებით, ექიმების რჩევით, არამედ საკუთარი, ინდივიდუალური მეთოდებით, რომელშიც განსაკუთრებული ადგილი ეკავა ნებისყოფას, ფსიქოლოგიურ გარდაქმნას, ვარჯიშებს.

მიღწეული იყო პროგრამა მაქსიმუმი, რითაც ჯანმრთელობის გამომუშავებაზე ფიქრი წარსულს ჩაჰბარდა.

ამის შემდეგ მსოფლიო რეკორდების დამყარება გახდა მიზანი.

1990 წლის იანვარში “სოვეტსკი სპორტში” ნახა სტატია “გინესის ახალი რეკორდის დამყარების ცდა წოლელა მდგომარეობიდან მკლავებზე აზიდვებში”. ვიღაც მოსკოველი აცხადებდა პრეტენზიას.

ჯუმბერ ლეჟავა დიდი ხანია ვარჯიშობდა სპორტის ამ სახეობაში. მან წერილი მისწერა გინესის რედაქციას ლონდონში და ნებართვაც მიიღო.

დღეში 4-5 საათს ვარჯიშობდა. მიზნად დაისახა 4000-ზე მეტი აზიდვის ჩვენება.

“ნუთუ მოვახდენ საოცრებას და ჯერ სიკვდილის, შემდეგ კი მუდმივი ინვალიდობის დამარცხების შემდეგ დავამყარებ მსოფლიოსა და გინესის ახალ რეკორდებს? რატომაც არა! ხომ არსებობს ასეთი მაგალითები! სიკვდილის დამმარცხებლები! \_ აიძებდა თავს.

უკვე დღეში 8 საათს ვარჯიშობდა, შედეგი 4000-ს აღწევდა. ეძინა მხოლოდ 5 საათი. კრიტიკული მომენტის დროს ყოველთვის ახერხებდა შესაძლებლობის მაქსიმალურ მობილიზებას.

მოსკოვში ჩასული სასტუმროშიც აგრძელებდა ვარჯიშს.

1990 წლის 9 თებერვალს დაინიშნა ღონისძიება “სოვეტსკი სპორტის” რედაქციაში. მოწინააღმდეგე არ მოვიდა. შეჯიბრება ითვალისწინებდა ერთსაათიან ვარჯიშს ჰორიზონტალურ მდგომარეობაში მკლავებზე აზიდვაში. შედეგი იყო 2811 აზიდვა. იყო მილოცვები, სერთიფიკატის გადაცემა. რეკორდსმენი მაინც უკმაყოფილო იყო.

პრესკომფერენციაზე შეჯიბრების ორგანიზატორებს სთხოვა, რომ ახლო მომავალში დაწესებულებიყო შეჯიბრი, რომ ეჩვენებინა 4000-იანი შედეგი.

პრესამ და ტელევიზიამ ეს მიღწევა შეაფასა, როგორც დიდი გამარჯვება, რადგან სსრკ-ს წარმომადგენელმა პირველად ამ სახეობაში შეძლო მსოფლიო რეკორდის დამყარება, რაც შევიდა გინესის რეკორდების წიგნში. ხელს აწერდა გინესის ოფიციალური წარმომადგენელი სსრკ-ში იგორ ზაიცევი.

ჯუმბერ ლეჟავას არ აკმაყოფილებდა მიღწეული, მისი ამოცანა იყო 5 საათიან რეკორდზე იერიშის მიტანა. ვარჯიშობდა სახლში, სამსახურში...

1990 წლის 11 მარტს მოსკოვში შედგა ახალი შეჯიბრი და ისევ ბრწყინვალე გამარჯვებით – 4447 შედეგით დასრულდა.

ამ დროს შეეძინა მესამე შვილიშვილი. “სოვეტსკი სპორტში” დაიბეჭდა სტატია: “უ დედუშკი გულივერა რადილსია ვნუკ გულივერ”. რეკორდს დაერქვა ბექას სახელი.

ეს იყო ავადმყოფობის დამარცხება, საკუთარ თავზე გამარჯვება.

შემდეგ ვარჯიშის დროს მკლავი დაიზიანა. ექიმი ურჩევდა თავი დაენებებინა ვარჯიშისთვის, მაგრამ არ დაიჯერა ეს, თვითონ მოძებნა ტკივილის მიზეზი და ისევ სპორტული ფორმა დაიბრუნა.

1990 წლის 20 მაისს ისევ მიიღო მოსკოვში შეჯიბრებაში მონაწილეობა და 5 საათის მანძილზე 16 300 აზიდვა აჩვენა, რამაც დიდი სენსაცია გამოიწვია 1989 წელს ინგლისელმა პედი დოილმა დაამყარა რეკორდი ბირმინგემში 35 350 აზიდვით.

5 საათში ჯუმბერ ლეჟავამ შესძლო 16 274 აზიდვა და გინესის რეკორდი დაამყარა. აირჩიეს რეკორდსმენთა კლუბის ვიცე-პრეზიდენტად. უსაზღვრო იყო ქართველი სპორტსმენის პოპულარობა, ტელევიზია, გაზეთები, ინტერვიუები იუწყებოდნენ ამ უჩვეულო წარმატებას.

საქართველოში დაბრუნებისას, კავკასიონზე გადმოფრენისას ფერდობებს შორის საშიშროების გამომწვევ უფსკრულებს ჭვრეტდა, ჯოჯოხეთის ასოციაციას რომ იწვევდა, მაგრამ გამარჯვებით ამაღლებული, შიშს კი არა, ძალას და სიამაყეს გრძნობდა: “თვალი შევავლე კავკასიონის ნემსივით წვეტიან და თითქოს ნაჯახით დაჩეხილ, თოვლიან ფერდობებს, მათ შორის უფსკრულებია, მისი ყოველმხრივი საშიშროების გამო შეიძლება წარმოიდგინო ჯოჯოხეთად. აქა-ია მოჩანან პატარა სოფლები, დამშვენებული კლდის ფენოვანი ფიქალის ქვებით აშენებული კოშკებით. ვგრძნობ, რომ ბუნების არა მარტო სილამაზე, არამედ მედიდურობა და ძლიერება ჩაბუდდა ჩემში”, აფიქსირებს მსოფლიო რეკორდსმენი დღიურში.

მოსკოვიდან ჩამოსვლის მესამე დღეს მეუღლემ განუცხადა: “ჯუბა, შენ რაც უფრო პოპულარული ხდები, ჩვენ მით უფრო ვშორდებით ერთმანეთს.”

მსოფლიო რეკორდსმენი და დიდი მოგზაური გვაუწყებს: “ერთ მომენტში, ფიქრებში, რეკორდების დამყარებისთვის თავის დანებება გადავწყვიტე, მაგრამ არ გამომივიდა! თითქოს

ჩემს მეორე სიცოცხლეს ძალად ვკლავდი! ლიკას ნათქვამიდან დასკვნა ვერ გამოვიტანე, მე პირიქით ვფიქრობდი, რადგან მის მშვენიერებას მე ჩემი პოპულარობით ვუახლოვდებოდი.”

მეუღლის შიში განშორებაზე რეალობაში აცხადდა, რადგან ლინა ალიბეგაშვილის სიცოცხლე 1990 წლის 3 ივნისს დასრულდა.

თავის მოკვლაზე ფიქრი ძვირფასი ადამიანის ხსოვნის უკვდავყოფის ფიქრმა შეცვალა. გადაწყვიტა რეკორდების დამყარება, რომელსაც მიუძღვნიდა მისგან ნაადრევად წასული ცხოვრების თანამგზავრს, რითაც გაახანგრძლივებდა განუმეორებელი სიყვარულის გრძნობას.

მარტობას მეუღლის საფლავზე ყოფნით იქარვებდა...

აგრძელებდა ვარჯიშს, სურდა ერთ-ერთი უჩვეულო რეკორდის დამყარება ლინა ალიბეგაშვილის სახელზე.

სიყვარულის სტიმულით სიმძიმეთა შემსუბუქებას აღწევდა: “მე ვერ ვგრძნობ წონას, მგონია რომ დავდივარ ჰაერში. აღმდგენი ვარჯიშებით, ძიებით, მიღწეულია გარკვეული დაავადების განკურნვის მეთოდი, რასაც აუცილებლად სჭირდება დამუშავება და წიგნად გამოქვეყნება,” აფიქსირებს დღიურში.

7-8 საათს აგრძელებდა ვარჯიშებს, 25-26 ათას აზიდვას ახერხებდა. თვითონვე იყო გაოცებული: “რა ხდება ჩემს თავს? ნუთუ ეს ის ენერჯიაა, ღმერთმა კლინიკური სიკვდილის დროს რომ მიბოძა? რა თქმა უნდა, სხვა საიდან მოვიდოდა? გრძელდება მზადება ერთ-ერთი გამორჩეული რეკორდის დამყარებისათვის, რომელსაც ლინა ალიბეგაშვილის სახელი დაერქმევა.”

მოსკოვში, შეჯიბრების დაწყების წინ, პრესკონფერენციაზე განაცხადა, რომ მოხსნიდა ინგლისელი პედი დოილის 24 საათიან მსოფლიო რეკორდს.

გულშემატკივარმა ბიჭიკო სულიაშვილმა ჰკითხა: “თავს როგორ გრძნობ?”

პასუხი ასეთი იყო: “კარგად რომ ვარ, დაწყების წინ დაგიმტკიცებ, სამედიცინო შემოწმებისას, უძლიერესი რომ ვარ მსოფლიოში \_ 13 საათის შემდეგ.”

მეგობარს ცრემლები მოერია და ძმურად გადაეხვივნენ ერთმანეთს.

ამ დროს გაკეთდა განცხადება, რომ ერთსაათიან აზიდვებში რეკორდი უნდა დაამყაროს მოსკოველმა მაქსიმ კირილოვმა.

ჯუმბერ ლეჟავა მიხვდა, რომ ეს ფსიქოლოგიური შეტევისთვის იყო გამიზნული.

ჟურნალისტიც გამარჯვების რწმენას უკლავდა თითქოს: “რომ ვერ შეძლო?”

ქართველმა სპორცმენმა მტკიცედ, დაუეჭვებლად განაცხადა: “მე დღეს ფენომენალურ რეკორდს დავამყარებ.”

პირველად მსოფლიოში 12 საათის განმავლობაში 40 ათასი აზიდვა უნდა გაკეთებულიყო, უნდა აწეულიყო 2 000 ტონაზე მეტი ტვირთი, ამ დროის მანძილზე კი უნდა გადამუშავებულიყო 11 ტონამდე სისხლი.

კიდევ ერთხელ უნდა დამტკიცებულიყო ადამიანის არა მარტი ფიზიკური შესაძლებლობა, არამედ მისი უებრო ნებისყოფა, ფსიქოლოგიური მოწესრიგებულობა და მიზნისკენ დაუოკებელი სწრაფვა,

გაოცებას ვერ ფარავდა ოფიცოზი, დამსწრე საზოგადოება. ოპერატორი კამათობდა ხელის მოხრა არ არის სრულიო, რაც სიცრუე იყო და იგი გააძევეს. ეს იყო მეორე ფსიქოლოგიური შეტევა, პირველის შემდეგ, როცა ხელოვნურად გამოაცხადეს ვილაცის გვარი, თუმცა კონკურენტი არ ჩანდა.

ასევე დაიწყეს მიღწეული შედეგების დამახინჯება, აკლებდნენ რაოდენობას მიზანმიმართულად. 6-დან 2 მსაჯი ცრუობდა, რასაც მოჰყვა რეკორდსმენის პროტესტი და



ისინი გააძევეს შეჯიბრებიდან. გაირკვა, რომ ეს გამყალბებლები იყვნენ საერთაშორისო კატეგორიის მსაჯები ტანვარჯიშში, თანაც რუსეთის წარმომადგენლები.

დაფიქსირდა 35 ათასი მაჩვენებელი, გარეწრებმა ჩაშალეს 37 ათასის დაძლევის შესაძლებლობა. ესეც ფანტასტიკური იყო. გაკეთდა ბრწყინვალე განაცხადი ადამიანის შესაძლებლობების უსაზღვრობაზე. იყო სენსაცია, მილოცვები, ინტერვიუები, სერთიფიკატის გადაცემა.

როცა სასტუმროს ნომერში მარტო დარჩა, მივიდა მეუღლის სურათთან, რომელიც ხატთან ერთად ედო, პირჯვარი გადაიწერა და მიმართა: “კიდევ მრავალ გამარჯვებას მოგიძღვნი, ჩემო ლიკა!” დიდი გამარჯვების ეიფორიაში მყოფი, ვახშამზე კი არა, შემდეგომ შეჯიბრებებზე ფიქრობდა.

1990 წლის 29-30 სექტემბერს 12 საათს წოლელა მდგომარეობიდან მკლავებზე აზიდვის რეკორდი დაამყარა, შედეგი 34 955 იყო.

უკვე დამყარებული ჰქონდა ერთსაათიანი, ხუთსაათიანი, 12 საათიანი რეკორდები.

რეკორდსმენის დაუცხრომელი სული 24 საათიან აზიდვებზე ფიქრობდა, რითაც სურდა შეეკრა სპორტის ამ სახეობის ყველა დროითი რეკორდების კომპლექტი

არ ასვენებდა ყველა დროის რეკორდზე იერიშის მიტანის სურვილი.

ასევე მიზნად დაისახა ახალი მსოფლიო რეკორდის დამყარება მუცლის პრესის ერთსაათიან ვარჯიშში, ერთ საათიანი მკლავებზე აზიდვების რეკორდის გაუმჯობესება.

1991 წლის 26 იანვარს განახორციელა ჩანაფიქრი. მიაღწია 5011 მკლავებზე აზიდვას ერთ საათში, რაც იყო უპრეცედენტო მსოფლიოში.

ამას მეორე ფენომენალური რეკორდი მოჰყვა მუცლის პრესის ვარჯიშში. 1991 წლის 27 იანვარს ორ დღეში ორი მსოფლიო რეკორდი დაამყარა. ამით ზოგიერთ ურწმუნო თომას დაუმტკიცა თავისი აბსოლუტური ჯანმრთელობა, განგრენით დაავადების დამარცხება.

არ არსებობს მსგავსი მაგალითი, რომ სპორტის ორ სხვადასხვა სახეობაში ერთ პირს დაემყარებინოს ერთდროულად ორი მსოფლიო რეკორდი.

ამ ახალ-ახალი შესაძლებლობების გამოვლინებას დიდი შრომა სჭირდებოდა. მკლავებით ასწია დაახლოებით 300 ტონა ტვირთი, რაც საოცრება იყო.

ვაჟა ტულუშს, რომლის მოადგილედაც ერთ დროს მუშაობდა, უკითხავს ბატონი ჯუმბერი. როცა უთქვამთ, რომ ის დარბაზში ვარჯიშობდა, გასცინებია, – ვარჯიშობს, თორემ ეგეც მსოფლიო ჩემპიონი არ გამოვიდესო! ყოველი რეკორდის დამყარების შემდეგ იგი გულით ულოცავდა რეკორდებს და თან დააყოლებდა, “ჩემი ნათქვამის გამო ხომ არ გახდი ჩემპიონიო” და იცინოდა.

“ეს არის მაგალითი იმისა, რომ თუ კაცი რაღაცისთვის სერიოზულად ემზადება, მას ხელს არაფერი არ უშლის, ხშირად ასეთი ნათქვამი სტიმულატორიც ხდება. ეს ისე კომენტარისათვის, თორემ მე და ვაჟა ერთმანეთის უფროსი და მოადგილე კი არ ვიყავით, არამედ უახლოესი მეგობრებიც და ერთმანეთის წარმატება თანაბრად გვახარებდა ორივეს.” შენიშნავს მსოფლიო ჩემპიონი.

ისევ და ისევ უსაყვარლესი მეუღლის ხსოვნა ხდებოდა ახალ-ახალი გამარჯვების იმპულსი.

2 ივნისს, როცა ლიანა ალიბეგაშვილი უნდა გამხდარიყო 46 წლის, ჯუმბერ ლეჟავამ ისევ დიდი მიზანი დაისახა: “მე მისი კიდევ ერთხელ აღიარებისთვის ვიწყებ უჩვეულო მარათონს, რადგანაც ასეთი სირთულის გზა ჯერ არავის არ გაუვლია.”

შეჯიბრება დაიწყო 2 ივნისს და დამთავრდა 9 სექტემბერს. გრაფიკის მიხედვით, უარი ეთქვა დასვენებას, დღესასწაულებს. 100 დღეში მოახდინა 100 მილიონამდე კილოგრამის აზიდვა 30 სმ. სიმაღლეზე. სისტემატურად იცვლებოდნენ მსაჯები.

შესანიშნავი რეკორდით დაფიქსირდა ადამიანის ფიზიკური, ფიზიოლოგიური და ფსიქოლოგიური შესაძლებლობების განუსაზღვრელობა ექსტრემალურ პირობებში. დამტკიცდა ადამიანის სასწაულებრივი ნებისყოფა, განსაკუთრებული სწრაფვისათვის მობილიზების შესაძლებლობა.

100 დღის განმავლობაში მიღწეული იყო 1 730 000-ჯერ აზიდვა.

მსოფლიოში მოგზაურობის დასრულების შემდეგ ჯუმბერ ლეჟავას ერთ-ერთ ინტერვიუში ასეთი შეკითხვა დაუსვეს: “თქვენი აზრით, სად გადის ადამიანის, გნებავთ ფიზიკური, გნებავთ გონებრივი, ან ორივეს ერთად, შესაძლებლობათა ზღვარი?”

მსოფლიოს 15-გზის ჩემპიონმა და მსოფლიო მოგზაურმა ამ კითხვას ასეთი ბრძნული პასუხი გასცა: “საერთოდ მიმაჩნია, რომ არ არსებობს ადამიანის არც ფიზიკურ და არც გონებრივ შესაძლებლობათა ზღვარი. აინშტაინმა თავისი ალბათობის თეორია რომ შეიმუშავა, მას შემდეგ ბევრი მეცნიერი მუშაობდა ამ თეორიის განვითარებაზე. მძლეოსანი, რეკორდსმენი დაუსრულებლად აუმჯობესებს თავის შედეგს სპორტში. ათი წლის მანძილზე, ზამთარ-ზაფხულ, ყველანაირ ამინდში ამიღია სტარტი სამოგზაუროდ. ზამთარში თითქმის მუდმივი ზამთრის ქვეყნებში მიმოგზაურია, ცხელი ზაფხულის პერიოდში – ცხელ ქვეყნებში... დარწმუნებული ვარ, მომავალში ვინმე ჩემზე მეტს და ჩემზე უკეთესად გააკეთებს ამას. მიმაჩნია, რომ ადამიანის შესაძლებლობებს ზღვარი არა აქვს, მადლობა უფალს.”

ჟურნალისტის შეკითხვაზე თუ რით ახსნიდა მსოფლიო მოქალაქე ჩვეულებრივი ადამიანის შესაძლებლობებზე ამაღლებას, რესპოდენტმა ასეთი პასუხი გასცა: “რაც გამიკეთებია, რისთვისაც მიმიღწევია, მე არასდროს ვამბობ: მე!... ყოველთვის ვამბობ: ჩვენ!... ვმოგზაურობთ მე, ჩემი ღმერთი და ჩემი ველოსიპედი...”

ამავე ინტერვიუში ასევე დაისვა საყოველთაოდ საინტერესო კითხვა: “მაინც ვინ არის ჯუმბერ ლეჟავა? მოყვარული მოგზაური თუ მეცნიერი, სპორტსმენი თუ თავგადასავალებისა და ფათერაკების მაძიებელი რომანტიკოსი?”

პასუხი ისევ და ისევ განამტკიცებს აზრს რესპოდენტის განსაკუთრებულობაზე: “თავიდან ვიყავი მეცნიერი – სპეციალობით კიბერნეტიკოსი. ამ დარგში 24 სამეცნიერო შრომის ავტორი და ჩემს სპეციალობაში სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი ვარ. ასევე ვარ პროფესიონალი სპორტსმენი, პროფესიონალი მოგზაური, თხუთმეტგზის მსოფლიო ჩემპიონი და გინესის რეკორდსმენი მკლავებზე აზიდვებსა და მუცლის პრესის ვარჯიშში...”

შემდეგი კითხვა ასეთი იყო: “ვინ მიგაჩნიათ პლანეტის ყველა დროის დიდ, გამორჩეულ ადამიანებად და რა ნიშნით?”

პასუხი გვარწმუნებს, რომ ჯუმბერ ლეჟავა პატივს სცემდა უპირველესად ქართული სპორტული ძალისა და გონის, ქართული მუსიკის, ბალეტის, სკულპტურული გენიის მსოფლიო მასშტაბებში გამოვლინებას: “ეინშტეინი, არა მოდით, საქართველოში ვიმოგზაუროთ... ჩვენ ქართველებს, ბევრზე ბევრი გვყავს ასეთი... მუსხელიშვილი, ვეკუა, რაზმაძე... არა სულ პირველი, საქართველოს პირველი პრეზიდენტი ზვიად გამსახურდია ჩამიწერეთ, მერე ნონა გაფრინდაშვილი, ვიქტორ სანეევი, ლევან თედიაშვილი, კახი კახიაშვილი – სიმძიმეების აწევაში სამგზის ოლიმპიური ჩემპიონი. ვახტანგ ჭაბუკიანი, პაატა ბურჭულაძე, ზურაბ სოტკილავა, მერაბ ბერძენიშვილი, მიხეილ მესხი ჩამიწერეთ – ათს ხომ არ გადავცილდით? ბევრი რჩება მაგ ათეულის გარეთ...”

## მსოფლიოს გზებზე ქართული სახით

ჯუმბერ ლეჟავა იყო და არის უპირველესი მეცნიერი კიბერნეტიკის დარგში, 24 სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი და სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი თავის სპეციალობაში. ასევე, მას იცნობენ, როგორც პროფესიონალ სპორტსმენს, თხუთმეტგზის მსოფლიო ჩემპიონს და გენესის რეკორდსმენს მკლავებზე აზიდვებსა და მუცლის პრესის ვარჯიშში.

ნებისმიერი ადამიანი იამაყებდა მისი მეცნიერული სახელით, ასევე, მხოლოდ სპორტის მიღწევები იკმარებდა როგორც საკუთარი პერსონის, ისე ერის გამორჩეული სპორტული პოტენციალის წარმოსაჩენად.

მაგრამ მას უფრო დიდი მისია დააკისრა განგებამ – მთელი მსოფლიოსთვის გაეცნო ჩვენი მრავალმხრივი შემოქმედებითი პოტენციალი, ზნეობა, გამძლეობა, შემართება, საერთოდ, ეროვნული ფენომენი.

შემთხვევით როდი გადაიტანა კლინიკური სიკვდილი, შემთხვევით როდი გამოეცხადა თეთრწვერა მოხუცი – ღმერთი, რომელმაც ისევ მიწაზე დააბრუნა, გილიათური ძალით აღჭურვა და ჩააგონა, ხალხის სასარგებლოდ გაეხარჯა ეს ზებუნებრივი ენერჯია.

ჯუმბერ ლეჟავას გამოცხადება მსოფლიო მოგზაურის ამპლუაში წარმოადგენდა მისი პიროვნების ხილვას ფილოსოფიური, ზნეობრივი, სპორტული, ფსიქოლოგიური, მწერლური ასპექტებით, მრავალმხრივ შესაძლებლობათა მაქსიმუმის გამოვლენას, რომელიც ჩვეულებრივ მოკვდავს არ ეძლევა და ზეკაცურ შემართებას მოითხოვს, თაობათა, საუკუნეთა იდეალი ხდება, რაზედაც ლეგენდები იქმნება და საბოლოოდ მაინც რჩება, როგორც ამოუხსნელი გამოცანა.

ამჯერად თავისი მეგობრის თენგიზ კიკაჩიშვილის ვაჟის – რატის რჩევით გადაწყვიტა ყველა ქვეყანაში ემოგზაურა მსოფლიოში ველოსიპედით ყველა კონტინენტის ყველა ქვეყანაში მარტოდმარტოს.

ეს მოგზაურობა მიუძღვნა თავის გარდაცვლილ მეუღლეს ლიანა ალიბეგაშვილს და აფხაზეთში 1992 წლის 30 აგვისტოს საქართველოს ერთიანობისთვის ბრძოლაში გმირულად დაღუპულ რატი კიკაჩიშვილს.

პროგრამის სამეცნიერო ხელმძღვანელი იყო იუზა ვერულავა, სპონსორი – ჟიული შარტავა, რომელიც მიიჩნევდა, რომ ამ მოგზაურობას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ექნებოდა საქართველოსთვის.

პროგრამის წერა დაიწყო 1992 წლის 13 ოქტომბერს დილის ექვს საათზე. სათაური იყო “მარტოდმარტო მსოფლიო ველო-მოგზაურობა”.

ამ ოდისეის მიზანი იყო დამოუკიდებელი საქართველოს გაცნობა მსოფლიოსთვის, ახალ-ახალი სასპორტული რეკორდების დამყარება, საქართველოსთვის ახალი მეგობრების მოძიება – ეს იყო პროგრამა მაქსიმუმში.

მოკლედ, ერთ რჩეულ ქართველს ჩვენი სამშობლოს იმიჯი უნდა აემაღლებინა მთელი კაცობრიობის თვალში.

ველოსიპედით უნდა გაევიდოთ დედამიწის ყველა სარტყელი, ჯუნგლები, სავანები, მთათა სისტემები, ვაკეები, ვულკანები, ტუნდრები, ტაიგები, არქიპელაგები, კუნძულები და

ნახევარკუნძულები, უნდა ენახა ოკეანეები, ზღვები, ყურეები, სრუტეები, ტბები, მდინარეები, მაღალი მოქცევის ადგილები.

გასავლელ გზებზე უნდა დაეთვალიერებინა ყველა ბუნებრივი და ისტორიული ძეგლი, რელიგიური ცენტრები, დედაქალაქები, სახელმწიფოს შენობები, ნაციონალური მუზეუმები, უნივერსიტეტები, სკოლები, ბიბლიოთეკები, თეატრები, ოპერისა და ბალეტის თეატრები, გალერეები, სპორტული კომპლექსები, ზაფხულისა და ზამთრის ოლიმპიადების სპორტული ობიექტები. უნდა შეხვედროდა სხვადასხვა ორგანიზაციებს, ცნობილ პიროვნებებს.

მოგზაურობა უნდა დაწყებულიყო 1993 13 აგვისტოს და დასრულებულიყო 2001 წლის 1 იანვრისთვის, რათა 21-ე საუკუნეს სამშობლოში შეხვედროდა.

ამ პერიოდში უნდა გავლილიყო შვიდივე კონტინენტის 227 სახელმწიფო და დამოუკიდებელი ტერიტორია, მათ შორის ანტარქტიდა, გრენლანდია. სულ გადაადგილების საშუალებებით და სხვა ტრანსპორტით უნდა დაეფარა ნახევარ მილიონ კილომეტრზე მეტი, მათ შორის ველოსიპედით 250 ათას კილომეტრზე მეტი. ექსტრემალობის გაზრდის მიზნით ცივი ქვეყნები ზამთარში უნდა გაევილო, ხოლო ცხელი ქვეყნები – ზაფხულში.

პროგრამა განიხილა საქართველოს ეროვნული პარლამენტის სპორტისა და ტურიზმის კომისიამ. მოგზაურობის ხელმძღვანელად დამტკიცდა ჟიული შარტავა, ხოლო სპონსორად ქ. რუსთავის მერია და ქ. რუსთავის განვითარებისა და კეთილდღეობის ხელშემწყობი ცენტრი.

ორჯერ ორი ურთულესი ოპერაციის შემდეგ შეძლო ჯანმრთელობის აღდგენა და სპორტის ურთულეს არაკლასიკურ სახეობაში მრავალი სპორტული რეკორდის დამყარება.

სტარტის დაწყებამდე 6 თვით ადრე ჟიული შარტავასთან, დიეტოლოგთან და სხვებთან ერთად შემუშავებულ იქნა დატვირთვების, დასვენების, კვების რეჟიმი, სხვადასხვა სპეციალისტებისგან მიღებულ იქნა კონსულტაციები. გამოკვლეულ იქნა ორგანიზმი. გათვალისწინებული იყო ჯანმრთელი ცხოვრების წესისა და მოგზაურობის პოპულარიზაცია, შეიქმნა სხვადასხვა ორგანიზაციებთან და სასწავლო დაწესებულებებთან შეხვედრების, მასიური ინფორმაციის წყაროებთან ურთიერთობის გეგმა-გრაფიკი.

მხარდაჭერა მიიღო საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროსგან, სპორტის დეპარტამენტისგან, გეოგრაფიული საზოგადოებისგან (გ. გიგინეიშვილი), საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის გეოგრაფიის კათედრისგან (ჯ. კეკელია), გეოგრაფიის ინსტიტუტისგან.

მოგზაურობა დაიწყო 1993 წლის 13 აგვისტოს ქ. რუსთავის მერაბ კოსტავას სახელობის მოედნიდან.

13 რიცხვი! უამრავ ადამიანში ეს რიცხვი ურთიერთსაპირისპირო ასოციაციებს იწვევს. ალოგიკურიცაა, რადგან რიცხვთა შორის ეს რიცხვი თავისი კლასიფიკაციითა და სემიოტიკური მნიშვნელობით – ინფორმაციის გადმოცემით, თვისებებით, მათემატიკური, ფიზიკური, ქიმიური, რელიგიური, თეოსოფიური, მითიური, ასტროლოგიური თუ სხვა სიმბოლიკით – ყველაზე ანტაგონისტური რიცხვია. მასში თანაწილობრივია როგორც პოზიტიური, ისე ნეგატიური სიმბიონტები: “13”-ის კოდური დემიფირირებისა და სიმბოლიკათა ახსნის მცდელობა ძალზე შორს წაგვიყვანს.

“13”-ის უპირველესი უარყოფითი ასპექტი ისაა, რომ მრავალ ხალხში იგი თარს, უკუღმართ რიცხვადაა მიღებული (“ჩერტოვა დიუჟინა”). ცნობილია აგრეთვე ფენომენი “13”-ის შიში.

ქრისტიანიზმისთვისაც მიუღებელია ეს რიცხვი, რადგან იგი საიდუმლო სერობის 13 მონაწილესთანაა გაიგივებული, რომელთაგან ერთ-ერთმა მაცხოვარი გასცა, თუმცა ამავე ქრისტიანიზმმა მას სხვა დატვირთვაც მისცა: 13 – ეს არის სიმბოლო მარადისობისა, ესაა ქრისტე

12 მოციქულთან ერთად... გაზაფხულის, ჯვრისა და ვერძის ზოდიაქური ნიშანია, მზის ახალ ციკლში შესვლაა. დიდ არკანში ეს ნომერი ნიშნავს მუდმივ მოძრაობასა და ენერჯის განახლებას...

მაგრამ...

“13 ნეგატიურ ასპექტში ერთობ საშიში ნიშანია, როცა დახვეწილი, წმინდა ენერჯიები გამოიყენება ბოროტული მიზნებით. მე კი, ჩემი კლინიკური სიკვდილის მომენტიდან კარგად მახსოვდა სამი უზუცესის პირობა-წინასწარმეტყველება: შევიძენდი უდიდეს, წმინდა ენერჯიას და იგი სასიკეთოდ უნდა მომეხმარა. ამიტომ გერმანული მოარული თქმა და ფრთიანი სიტყვები – “დარეკა 13-მა” – ჩემთვის ნიშნავდა რაღაც ნებადაურთველის ზღვარზე გადაბიჯებას.

“ზღვარდაუდები წადილი – პლანეტის გარშემო ველოსიპედით მოგზაურობა – მარად ნებადაურთველში გადასვლას მოასწავებდა.

“1993 წლის 13 აგვისტოს ერთდროულად დავდექი ნებადაურთველის ფინიშთან და ნებადართულის სტარტთან – მოგზაურობას ვიწყებ ქ. რუსთავის მერაბ კოსტავას სახელობის მოედნიდან” – წერს მოგზაური.

საქართველოს ლიტერატურისა და ხელოვნების არქივის დირექტორმა ვახტანგ გურგენიძემ შოთა რუსთაველის წიგნზე წაუწერა: “ჩვენი ეროვნული უკვდავების საგანძურიდან გატანთ ყველა ქართველისათვის საპატიო და საამაყო წიგნს, სიყვარულის, მეგობრობისა და ძმობის ჰიმნს, ქართველი ხალხის სახარებას – “ვეფხისტყაოსანს”. დაე შოთასვე სალოცავად, თქვენი მოგზაურობის ჟამს სიყვარული ყოფილიყოს გზად და ხიდად”.

ზუსტად 8 საათსა და 13 წუთზე მოედანზე სამი წრის გაკეთების შემდეგ გამოემგზავრა თბილისისკენ.

როგორც ვხედავთ, სახიფათოდ აღიარებული 13 რიცხვი სრულიადაც არ აშინებდა მოგზაურს, სწორედ 13-დან იწყებდა ყოველთვის ბედთან შერკინებას და მუდამ იმარჯვებდა.

ხალხი მოწონების შემახილებითა და ტაშით აცილებდა, რამდენიმე მანქანა უკან მიჰყვებოდა სიგნალებით.

სიონის ეკლესიაში სანთლები დაუნთო საქართველოს ყველა დაღუპულ გმირს, მეუღლეს ლიანა ალიბეგაშვილს, მოგზაურობის იდეის ავტორს რატი კიკაჩიეშვილს, ქართველ ხალხს და მის სახელმწიფოებრივ მომავალს.

გზა ლოცვა-კურთხევით დაულოცა უწმინდესმა და უნეტარესმა, საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია მეორემ.

მცხეთაში სვეტიცხოველის წინამძღვარმა ლოცვასთან ერთად წმინდა ნინოს ჯვარი და ნაკურთხი მიწაც გაატანა.

უკან მოიტოვა ჯვარი, გორი, ხაშური, ზესტაფონი, ქუთაისი, სამტრედიიდან ბათუმისკენ ლანჩხუთის მიმართულებით აიღო კურსი, ვინაიდან არასახელმწიფო საჯარისო ფორმირება “მხედრონის” ნაწილებმა სამეგრელოსკენ არ გაუშვეს.

გამცილებლები სიხარულისა და სიამაყის ცრემლებს ვერ ფარავდნენ.

1993 წლის 17 აგვისტოს საქართველოს სასაზღვრო ქ. სარფიდან თურქეთის რესპუბლიკაში გადავიდა. გულისტკივილით შეჰყურებდა თურქეთის ტერიტორიაზე მოქცეულ ქართული კულტურის ძეგლებს.

კუნძულ კვიპროსიდან (რომელიც გაყოფილი აქვთ თურქეთს და საბერძნეთს) ისრაელის სახელმწიფოში გადავიდა 1993 წ. 10 ოქტომბერს.

მოგზაურს აინტერესებდა თურქეთის ტერიტორიაზე ხეთური ცივილიზაციის დღემდე შემორჩენილი ძეგლების ხილვა.

ჯუმბერ ლეჟავა იზიარებს ლინგვისტური და სხვა არტეფაქტებით დადასტურებულ მოსაზრებას, რომ ხეთური ცივილიზაციის უშუალო ბაზისი პროტოხეთურ ცივილიზაციაში იდო. პროტოხეთურში მოიაზრებს ხეთებს \_ მცირე აზიის ძირძველ მოსახლეობას და მათთან ერთად ამ ტერიტორიაზე მცხოვრებ ახორიგენ ხალხებს: ხურიტებს, მანებს, ქალდეებს, ლაზებს, ქასქებს, შუმერებს, მომქებს (მესხები), თუბალებს (სვანები), მაკრონებს (მეგრელები), იბერებს, ძველ ეგვიპტელებს (ქამიტებს, ქანაანელებს...

მოგზაური ფიქრობდა ბიბლიურ ცნობებზე პალესტინაში (ქანაანში) მცხოვრებ ხეთთა შესახებ. გონებაში აფიქსირებდა იმ დროს, როცა მათ შორის ურიდან გადმოსული აბრაამი დასახლდა \_ ჩვ.წ.აღ.-მდე 1800-1750 წ. შორის პერიოდზე. ამ დროისათვის ხეთებმა თავიანთ მმართველობაში გააერთიანეს მთელი ნატოლია, გარდა სირიისა, რომელიც ეგვიპტის გავლენის ქვეშ იყო. ვარაუდით, აბრაამი ხეთებს კი არა, პროტოხეთებს \_ ხათებს უნდა შეხვედროდა, ანატოლიიდან ამ რეგიონში უხსოვარი დროიდან შემოსულთ. ამიერკავკასიიდან ეგვიპტის ჩათვლით მთელ ტერიტორიაზე პროტოქართველურ ტომთა ნაკვალევს ჰქვრეტდა, აიას და აიეტის სამეფოს, გაცილებით ადრე ტროამდე და ხათების სამეფომდე, გაცილებით ადრე არგონავტებამდე, უადრეს გილგამეშის კოლხეთში \_ თავის უშორეს წინაპართან, უთნაფიშთიმთან მოსვლამდე.

“ასე რომ მე პროტოქართველთა მიწაზე ვმოგზაურობდი, რომლის უდიდესი ტერიტორია დღევანდელი თურქეთის სახელმწიფოს უჭირავს”, წერს მოგზაური (დღიური, გვ. 25).

1993 წლის 30 ოქტომბერს ისრაელის სახელმწიფოში ჩაფრინდა და ქართულ დიასპორასთან შეხვედრას მოელოდა, მაგრამ არ გაუმართლდა. აქ 20 დღე გაატარა და მხოლოდ ორი ღამე ეძინა სასტუმროში.

იერუსალიმში წოლბჯენიდან მკლავებზე აზიდვების 24 საათიანი ახალი რეკორდის დამყარება ჰქონდა დაგეგმილი, მაგრამ განზრახვა ჩაეშალა ისრაელის ოფიციალისა და ადგილობრივ ქართველ ებრაელთა პასიურობის გამო (დღიური, გვ. 26).

დღიურების ავტორი ყურადღებას მიგვაქცევინებს იმაზე, რომ პალესტინა ებრაელთა მიწების საერთო სახელწოდებაა (დაბად. 40:15). იგი ასევე იწოდებოდა უფლის მიწად (ოსია, 9:3), წმიდა მიწად (ზაქარია, 2:12), ესრაელიანთა მიწად (ეზეკიელი, 7:2), აღთქმულ მიწად (ებრაელთა მიმართ, 9:9). (დღიური, გვ. 26).

1993 წ. 19 ოქტომბერს თელ-ავივში შეიტყო თავისი მეგობრისა და მოგზაურობის ხელმძღვანელის \_ ჟიული შარტავას აფხაზეთში გმირულად დაღუპვის ამბავი. ეს იყო მოგზაურის იზმირში წინასწარი ხილვის აღსრულება, ამ ხილვის შესახებ შეატყობინა მოგზაურობის “დამხმარე ორგანიზატორს”, რათა გაეფრთხილებინა ბატონი ჟიული, რასაც იგი უგულისყუროდ მოეკიდა. ამ ხილვიდან ორ კვირაში აცხადდა ცუდი წინათგრძნობა \_ ჟიული შარტავა წამებით მოკლეს სოხუმში.

21 ოქტომბერს ჯუმბერ ლეჟავამ დროებით შეწყვიტა მოგზაურობა და დაბრუნდა საქართველოში გმირულად დაღუპული ეროვნული გმირისა და ძვირფასი მეგობრისთვის პატივის მისაგებად.

ქალაქ რუსთავის მერიამ და განვითარებისა და კეთილდღეობის შემწყობმა ცენტრმა ჟიულის დაღუპვის შემდეგ უარი განაცხადა სპონსორობაზე. მაგრამ, მაღლობა ღმერთს, აღმოჩნდა ადამიანი, რომელსაც ესმოდა ამ მოგზაურობის მნიშვნელობა ჩვენი ქვეყნისათვის \_ ეს იყო ჟიული შარტავასა და ჯუმბერ ლეჟავას მეგობარი თემურ მაისურაძე.

ეს წინააღმდეგობა დიდი მოგზაურისათვის ხელისშემშლელი კი არა, კიდევ უფრო მეტი ძალისხმევის გამოჩენის სტიმული გახდა, რაზედაც წერს: “ამგვარმა ტრაგიკულმა დასაწყისმა უფრო მეტად განმამტკიცა, უფრო განმაწყო საბრძოლველად. მზად ვიყავი მსოფლიოს დასაპყრობად, რათა ბატონი ჟიულის მიერ დაწყებული საქმისათვის ჩრდილი არ მიმეყენებინა. მოგზაურობის ხელმძღვანელის, ბატონი თემურ მაისურაძის წინადადებით მოგზაურობას “ჟიული შარტავას სახელობის მსოფლიო ველო მოგზაურობა” დავარქვით და 1993 წლის 25 ნოემბერს განვაახლე ჩემი “ოდისეა” (იქვე, გვ. 28).

სირიაში გაეცნო კალეიდოსკოპურად წარმოდგენილ სხვადასხვა ცივილიზაციების ნაშთებს: დამასკოს ჭიშკარს, გალავანს, ქალაქ ალექსოსა და მის შემოგარენში – თანამედროვე ქრისტიანი მოსახლეობის ცხოვრების წეს-ჩვეულებს და ისტორიულ ძეგლებს.

დამასკოში მასპინძლობდა მსოფლიოში აღიარებული მსროლელის – თემურ მატოიანის შესანიშნავი ოჯახი, საინტერესო შეხვედრები მოუწყვეს ადგილობრივმა სომხებმა (იქვე, გვ. 29).

იორდანის ხომიმიტის სამეფოში გაეცნო 25 საუკუნოვან ძეგლებს, დაუმეგობრდა ცნობილ მსროლელს ალხათიმ მაზენს, რომელთა ოჯახშიც სტუმრობდა იქ ყოფნის პერიოდში (იქვე, გვ. 29).

შემდეგ იყო ეგვიპტის არაბული რესპუბლიკა, სადაც დაიჭირეს ეგვიპტელმა ფუნდამენტალისტებმა.

1994 წლის ახალი წლის ღამე გაატარა ქრისტიანულ ეკლესიაში. აქ სისტემატური შეხვედრები ჰქონდა ქართულ დიასპორასთან, ცნობილი ქართველი უროლოგის გოგა გოგბაიძის ოჯახთან (იქვე, გვ. 29).

თეირანში ყოფნა, მუზეუმების დათვალიერების პარალელურად, სტალინის სავარძელში ჩაჯდომით და გოგოლის ძეგლის ფონზე სურათების გადაღებით იყო ღირსსახსოვარი (იქვე, გვ. 32). ისპაჰანში და ფერეიდანში ადგილობრივ ქართველებთან შეხვედრებით გაიხარა.

მოგზაური ახალ-ახალ მეგობრებს იძენდა ირანში, ისინი აღიარებდნენ საქართველოს სახელმწიფოებრიობას და გულწრფელ პატივისცემას ავლენდნენ ქართველი ხალხისადმი. აშკარა იყო მათი სწრაფვა ამ ორი უძველესი ხალხის – ქართველთა და ირანელთა დაახლოებისა (გვ. 33).

მოლდოვის რესპუბლიკაში გამართულ ველოკროსში გამარჯვების პრიზი დაიმსახურა (გვ. 34).

მიანმაში რადიო და პრესა იმდენს საუბრობდა მსოფლიო მოგზაურის შესახებ, რომ მას გზაზეც ცნობდნენ, ბევრი გაზეთებიდან ამოჭრილ მის სურათებს თავიანთ სამუშაო და საცხოვრებელ ადგილებში ჰკიდებდა.

ტაილანდის სამეფოში მოგზაურის მასპინძელი იყო რუსეთის საელჩო, რომელსაც საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გაუგზავნა თხოვნის წერილი.

მალაიზიაში ახალი წელი კუალა-ლუმპურში, ქართულ ოჯახში “გაატარა”, რომელშიც აბსოლუტურად არ იყო დაცული უმაღლეს ეთიკურ ღირებულებად მიჩნეული ქართული სტუმარმასპინძლობის წესი. ამ ოჯახმა ადგილობრივ ხელისუფლებაში ითხოვა ჯუმბერ ლეჟავას გასახლება მალაიზიიდან.

ამასთან დაკავშირებით დიდი მოგზაური აცხადებს: “ჭაობიდან სიმღერის, ხოლო ჰიპოკრატეს ბაღიდან ყიყინის ხმა რომ მომესმას, ამასაც კი გამოვუძებნი ლოგიკურ ახსნას, მაგრამ იმ ქართველის საქციელს ვერანაირი ახსნა ვერ მოვუძებნე” (იქვე, გვ. 38).

და იქვე დასძენს: “ჩემი ცხოვრების წესი ქრისტიანულია და ჩემი დიქსი – ყოველივეს მომთვინიერებელი თვინიერებაა, – ჩემი ცხოვრების კრედიო და ფორმულაა...” (იქვე, გვ. 39).

“სინგაპური ყველაზე ურბანიზებული კუნძულია ჩვენს პლანეტაზე... იგი მდიდარია მუზეუმებით. სინგაპური ჩემი ოცნების ქალაქი გახდა. ამ ქალაქში ბევრ რამეზე ბევრჯერ მითქვამს: ეს ჩემს თბილისს მოუხდებოდა” (იქვე, გვ. 39).

ავსტრალიაში იმაზე ფიქრობდა, თუ რატომ დაერქვა სუბიშვილების ქართული ცეკვის ანსამბლს “ქართული ბალეტი”.

აქვე შეხვდა ქართველ მიხეილ გიკაშვილს.

მელბურნში გაიხარა ქართულ დიასპორასთან შეხვედრით (იქვე, გვ. 42).

კანბერაში ჩასულმა ავსტრალიის უმაღლესი მწვერვალი “კოსკიუსკო” დაიპყრო. კანბერა-სიდნეის გზა თავის გარდაცვლილ მეუღლეს \_ ლიანა ალიბეგაშვილს მიუძღვნა.

ქალაქ სიდნეიში უცნობი ახალგაზრდა გზაზე გადაუდგა, ქართულად მიესალმა და ოჯახში დაპატიჟა, რათა ერთად გადაეხადათ მოგზაურის მეუღლისთვის დაბადების დღე.

საინტერესო შეხვედრა ჰქონდა ნ. მაისურაძის ოჯახში, ამ ქალაქის ქართულ დიასპორასთან.

ორი თვე ვარჯიშობდა სიდნეის ახალი ოლიმპიური სტადიონის ტერიტორიაზე. დაუახლოვდა ცნობილ ქართველი სპორტსმენისა და იურისტის \_ შოთა კოზმანაშვილის ოჯახს.

ვანუატუელთა სიმღერებით რომ ტკბებოდა, მსგავსებას პოულობდა მეგრულ სიმღერებთან.

ჯონ ესტგეითი ტონგოელი სიოსაიას გაცნობას რომ დაჰპირდა, იმაზე ფიქრობდა, იქნებ მეგრელი გამოდგესო.

საერთაშორისო კავშირგაბმულობის სამსახურის მუშაკთა შეთქმულებაზე ეჭვობდა, როცა ახალი გვინეადან ვერაფრით უკავშირდებოდა თბილისს.

მოგზაურის თბილისელ ხელმძღვანელებს მოლაპარაკებები ჰქონიათ ჩინეთის მხარესთან მისი ჩინეთში მოგზაურობის თაობაზე. გაზეთებში (საქართველოში) და ჩინეთის რადიოში ყოფილა გადაცემები “დიდ მოგზაურს დიდი ჩინეთი ელოდება”.

ჩინეთში საოცარი ინციდენტი ჰქონდა შანხაელ თამარ ლეჟავასთან (გვ. 47).

პეკინში მოგზაურის მასპინძელი იყო საქართველოს სავაჭრო წარმომადგენელი ჩინეთში კოლია გულიაშვილი.

რატომღაც მისთვის გამოგზავნილი ქართული პასპორტი რუსეთის საელჩოში მოხვდა.

პეკინიდან წასვლისას სპეცსამსახურის წარმომადგენლებმა მოგზაურის გამცილებლები დააკავეს. ამის გამო, პროტესტის ნიშნად დახია კომპანია “ნისანთან” დადებული ხელშეკრულება, რომელთაგან მილიონების მიღება და უზრუნველი სიბერე ელოდა.

მონღოლეთში ქართველმა მასპინძლებმა უღალატეს.

ულანუდეში (აღმოსავლეთ რუსეთში) 15 წლით გადასახლებულ ქართველთან სტუმრობდა. აქ ისევ დალატი იწვნია ქართველთან (იქვე, გვ. 48).

სან-ფრანცისკოში მასპინძელი იყო შესანიშნავი ქართული ოჯახი გიორგი ერისთავისა.

ჯორჯიის შტატის დედაქალაქ ატლანტაში მოგზაურის მასპინძლები იყვნენ იაშა და ზურაბ ლეჟავები. 23 ივლისს დაბადების დღე ამ ოჯახში გადაუხადეს. იქვე იყვნენ ოლიმპიური კომიტეტის (ქ-ნი ნონა გაფრინდაშვილი), სპორტის სამინისტროს (ბ-ნი კახი ასათიანი) და შეერთებულ შტატებში საქართველოს საელჩოს თითქმის სრული შემადგენლობა (ელჩი, ბატონი თედო ჯაფარიძე). ქართული სუფრა, ქართული განწყობა და ქართული სიმღერები დიდი სტიმულის მომცემი იყო.

ნონა გაფრინდაშვილმა და კახი ასათიანმა 3000 დოლარი გადასცეს საჩუქრად.

1996 წ. 30 დეკემბერს დაბრუნდა ჯორჯიის შტატში, ქ. ატლანტაში, სადაც ისევ იაშა და ზურაბ ლეჟავები იყვნენ გულთბილი დამხვედრნი.



ნიუ-იორკში, გაეროში ბრიფინგზე გამოვიდა დიდი მოგზაური. აშშ-სა და კანადაში 60-ზე მეტ გაზეთსა და ჟურნალს მისცა ინტერვიუ, 20-მდე ტელევიზიაში ჰქონდა გამოსვლა (იქვე, გვ. 51).

საქართველოს საელჩომ, ბ-ნმა თედო ჯაფარიძემ სამხრეთ ამერიკის სახელმწიფოების 20-მდე ვიზიტით შევსებული ახალი ქართული პასპორტი გადასცა. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში ჩვენი ელჩის, ბ-ნ პეტრე ჩხეიძის მეცადინეობით ყველა ქვეყანაში დაიგზავნა გაეროს წერილები, რათა მოგზაურისთვის სათანადო დახმარება გაეწიათ.

ბ-ნმა პეტრე ჩხეიძემ თავად დააპროექტა და გააკეთა ველოსიპედისათვის ბარგის ჩასალაგებელი ყუთები, რომლებიც ბევრად უფრო პრაქტიკული აღმოჩნდა ბრეზენტისაზე.

ბერმუდის კუნძულებზე (200-მდე კუნძულია) მოგზაურის გვარი დაფიქსირდა ამ სახელმწიფოს ოქროს წიგნში.

“...ვიცი, რომ მეტყვიან – შენ ხომ სამშობლოს სახელისთვის იარე? სწორი ბრძანდებით ...პასუხი სამშობლოში დაბრუნებით ჩანს.

...ჩემს სამშობლოს ერთგულად ვემსახურე: სკოლასა და ინსტიტუტში კარგი სწავლით, გამოქვეყნებული და დანერგილი სამეცნიერო შრომებით, რისთვისაც სახელმწიფო პრემია დავიმსახურე. თანამდებობებზე პატიოსანი, წარმატებული შრომით, მსოფლიო რეკორდებით, სამი უნიკალური მსოფლიო მოგზაურობით, შემოთავაზებებზე უარის თქმით; ადგილ-მამულები, ბინა-სამსახურებით, მდიდარი ცოლი (მრავალჯერ), ნისანის ხელშეკრულება, აშშ-ის ხელშეკრულება, კანადის პირობა და მრავალი სხვ.

მინდოდა... საქართველოს მოქალაქეებისთვის მეკარნახა ჯანმრთელი ცხოვრების წესი, მინდა ჩემმა ერმა დაიბრუნოს ხანგრძლივი, ჯანმრთელი ცხოვრება, მინდა, რომ იგი ჩემი 238 ქვეყანაში მოგზაურობის დღიურების გაცნობით ეზიაროს მოგზაურობის ანბანს მაინც, რაც ასევე არის ჯანმრთელი ცხოვრების წესის დაცვის ერთ-ერთი სახე (იქვე, გვ. 6).

ჯუმბერ ლეჟავა განსაცდელს, ხიფათს კი არ ერიდებოდა, სპეციალურად ეძებდა. გიორგი გურჯიევი წერდა: “...თქვენს წინაშეა ხანგრძლივი და მძიმე მოგზაურობა. მოგზაურობის მიზანია თქვენთვის უჩვეულო, უცნობი მიწა. გზა უძნელესი და უსასრულობაა.

...გაზომეთ თქვენი ძალები. გასწვდებიან კი ისინი მთელ მოგზაურობას? ...წინ დიდი გზა გიდევთ, ეს თქვენგან ითხოვს პროპორციულად დიდ მარაგს – ეს მარაგი კი წინააღმდეგობაა, როგორც მოგზაურობის დროს, ასევე ამ მოგზაურობისთვის მზადებისას.

...ვაი თქვენ, თუ დასუსტდით და სახლის გზა დაგავიწყდათ. თქვენ ვერასოდეს ვერ შეძლებთ დაბრუნებას. მრავალი უსიამოვნება ელოდება მარტოხელა მგზავრს, რომელმაც არ იცის გზა და ის მოულოდნელობები, რაც ახლავს თან ამ გზას... გახსოვდეთ, თქვენს ხედვას გააჩნია თვისება, ისე წარმოიდგინოს შორეული საგნები, თითქოს ისინი ახლოს იმყოფებიან. მოტყუებულნი თქვენს მიზანთა ცრუ სიახლოვით, მათი სილამაზით დაბრმავებულნი... თქვენს ძალთა შეუფასებლობით გათამამებულნი, ვერ შეამჩნევთ წინააღმდეგობებს... მწვანე ბალახით, ყვავილებით მორთულ მინდორში უღრმესი უფსკრულები ილანდებიან. ძალზე ადვილია წაბორძიკება და უფსკრულში ჩავარდნა, თუ თქვენი თვალები ვერ შესძლებენ თითოეული ნაბიჯის გაცნობიერებას.

თავი მოუყარეთ მთელ თქვენს ყურადღებას...  
ნუ დაივიწყებთ მიზანს, არ დაკარგოთ სწორი მიმართულება...  
გაიხსენეთ, რატომ, რისთვის ხართ აქ.  
და გახსოვდეთ, რომ არც ერთი მცდელობა არ იკარგება უქმად.

ახლა კი გზას გაუდექით” (გიორგი გურჯიევი, სიყვარულის ორი სახე”, თარგმანი მერაბ ხერგიანის, თბ. 1992, გვ. 103-104).

ამ და სხვა ბრძენთა შეგონებით, საკუთარი უტყუარი ინტელექტუალური და გრძნობისეული ინტუიციით განჭვრიტა მოსალოდნელი თუ მოულოდნელი სირთულეები დიდმა ქართველმა მოგზაურმა, სულ გამარჯვებით იარა ახალ, უცნობ ადგილებში, რათა დიდი წინასწარმეტყველებით ეხილა “ახალი მიწა, ახალი ზეცა”.

მრავალი წინააღმდეგობა ხვდა (უცხოეთის აგენტად მიჩნევა, მოწამვლა, ვიზის დაყოვნება, ომის გამო გადაადგილების აკრძალვა, ბანდიტების თავდასხმა, ავადმყოფობა, ფეხების მოყინვა, კლინიკური სიკვდილი), მაგრამ განსაკუთრებული, ზეკაცური შესაძლებლობებით აღჭურვა ღმერთმა, რათა ახლებურად წარმოეჩინა ადამიანის განუსაზღვრელი პოტენციალი, მსოფლიო და ეროვნული კატაკლიზმების ჟამს განემტკიცებინა ჩვენი რწმენა...

არა გაქცევა, არამედ ბედთან შერკინება დაებედა, რადგან იწამა ადამიანთა “გადარჩენის წინამძღვარი” – ღმერთი.

გადარჩენის საწინდარი კი გახდა “მადლი, რწმენა”, რაც “ღვთის ნიჭია” (პავლე მოციქული, “ეფესელთა მიმართ”, 2,8).

უზენაესმა მისცა დიდ მოგზაურს “სიბრძნისა და გამოცხადების სული”, გაუნათა “გონების თვალი” სულიწმინდის ქნარად წოდებულ პავლე მოციქულს რომ დავესესხოთ (ეფესელთა, 17,18).

წმინდა წერილის მიხედვით, “ნეტარია განსაცდელის გადამტანი კაცი, რადგან, რაკი გამოიცდება, მიიღებს სიცოცხლის გვირგვინს, რომელიც აღუთქვა ღმერთმა თავის მოყვარულთ” (იაკობ მოციქული, 1,2).

### მოგზაურობა სიძნელით სავსე

ჭეშმარიტი ცხოვრება სიძნელეებთან, წინააღმდეგობებთან ჭიდილში გამარჯვებაა. განგება ადამიანს ათასნაირ განსაცდელს უმზადებს, მრავალნაირ გამოცდას უწყობს, ჭირთათმენის მაგალითებით აძლიერებს, “რადგან ვინც უყვარს, იმას წვრთნის უფალი “ ( პავლე მოციქული, ებრაელთა, 12.6).

დიდი უბედურების გადატანაში ვლინდება მორწმუნე ადამიანში დაფარული სათნოება: “ზოგჯერ ღმერთი დაუშვებს, მართალი მორწმუნეც განსაცდელს ეწიოს, ჭირი და უბედურება დაითმინოს, რათა სხვა ადამიანებს დაანახვოს მორწმუნეებში დაფარული სათნოება” (იოანე დამასკელი, მართლმადიდებლური სარწმუნოების ზედმიწევნითი გადმოცემა, თბ.2000, გვ. 32).

მხოლოდ განსაცდელის გადამტანი ადამიანი ესათნოება ღმერთს: “ნეტარია განსაცდელის გადამტანი კაცი, რადგან, რაკი გამოიცდება, მიიღებს სიცოცხლის გვირგვინს, რომელიც აღუთქვა ღმერთმა თავის მოყვარულთ” (იაკობი, 1, 12,)

უფლის მიერ მოვლენილი განსაცდელი არასოდეს აღემატება ადამიანურ შესაძლებლობებს, და უფალი იძლევა განსაცდელიდან გამოსვლის საშუალებას : “არ შეგმთხვევიათ განსაცდელი,

გარდა ადამიანურისა და სარწმუნო ღმერთი, არ დაუშვებს , რომ თქვენს შესაძლებლობებზე მეტად გამოიცადოთ, არამედ განსაცდელში გამოსავალსაც მოგცემთ, რომ შესძლოთ გადატანა” (პავლე მოციქული, Iკორინთელთა, 10,13).

ჭირთათმენის, გადარჩენის მაგალითი ჯვარცმულმა ქრისტემ მოგვცა, რომელიც ცოდვილი ადამიანების გამოსახსნელად ეცვა ჯვარს: “იესომ ღვთის მადლით იგემა სიკვდილი ყველას გულისთვის, ვინაიდან ... ის არის მათი გადარჩენის წინამძღვარი” (პავლე მოციქული, ებრაელთა, 3,10).

მხოლოდ უფლის რწმენა გადაარჩენს ადამიანს ტანჯვისგან: “ყოველი, ვინც უფლის სახელს მოუხმობს, გადარჩება” (პავლე მოციქული, რომაელთა, 10,3).

დიდი მოგზაური აცხადებს: “ბრძენთაგან თქმულა: ნუ აიძულებ საკუთარ თავს შეუძლებლის საკეთებლადო , მაგრამ მე ხომ არაორდინალური ინდივიდი ვარ? პიროვნება, რომელმაც გაბედა და ნებადაურთველში გადადგა ნაბიჯი? კაცმა სიცოცხლეში ერთხელ მაინც უნდა შეძლოს საკუთარი თავიდან გასვლა და საკუთარ ზებუნებრივში ჩახედვა, მოუწყოს უდიდესი გამოცდა თავის თავს, თუნდაც უდიდესი რისკის ფასად”(მოგზაურის დღიური (გვ 45).

ჯუმბერ ლეჟავა, რომელმაც 3-ჯერ გადაიტანა კლინიკური სიკვდილი და ჰქონდა ღვთისგან მოვლენილი მომავალზე მომნიშნებელი ხილვა, რაც დიდი მისიისთვის მისი შემამზადებელი იყო, აღნიშნავს, რომ “კლინიკურმა სიკვდილმა დიდ საიდუმლოს აზიარა, ასწავლა “სამყაროს ღვთაებრივი და საიდუმლო ანბანი”, “ცხოვრების წიგნის მართებული კითხვა”, “სიკვდილმა სიცოცხლე მასწავლა, მაპოვნინა გზა კოსმიური ენერგიებისკენ, გზა ვიტალურისა და ვიტალური ძალების დაუფლებისა, რომელიც სიკეთეში და სიყვარულში უნდა გამელია”.

არა მექანიკური მობრუნების, არამედ “შემობრუნების” შედეგი იყო ექვს წელიწადში წოლბჯენიდან მკლავებზე აზიდვებში 11 მსოფლიო რეკორდის დამყარება, რომელთაგან უმეტესობა “გინესის” და “დივოს” არაჩვეულებრივი რეკორდების წიგნებში შევიდა.

ჯუმბერ ლეჟავას უკვე ჩაბარებული ჰქონდა პროფესიონალიზმის, პატრიოტიზმის, ინტელექტუალობის, უპირველესი სპორტსმენობის, ქართველობის, სიყვარულის, გამოცდა, შემუშავებული ჰქონდა საკუთარი ჯანმრთელობის და სიცოცხლის გონივრული მართვის მეთოდები, გადატანილი ჰქონდა მრავალი განსაცდელი, და მაინც არ ცხრებოდა მისი დაუდგარი, მარადისობას ადევნებული სული. მან მიზნად დაისახა ისევ ექსტრემალურ პირობებში გამოეცადა საკუთარი ძალა და შესაძლებლობები. არჩევანი ურთულესი და უძნელესი იყო: გადაწყვიტა მსოფლიოს შვიდივე კონტინენტის ყველა ქვეყანაში მარტოდმარტო მოგზაურობა ველოსიპედით. იდეა თენგიზ კიკაჩიშვილის ვაჟს, რატი კიკაჩიშვილს ეკუთვნოდა, ეს მოგზაურობა მიუძღვნა ნაადრევად გარდაცვლილ მეუღლეს – ლიანა ალიბეგაშვილს და აფხაზეთში 1992 წლის 30 აგვისტოს საქართველოს ერთიანობისთვის ბრძოლაში გმირულად დაღუპულ რატი კიკაჩიშვილს.

პროგრამული გეგმით, ველოსიპედით უნდა დაემლია დედამიწის ყველა სარტყელი, გადაელახა ჯუნგლები, სავანეები, მთათა სისტემები, ვაკეები, ვულკანები, ტუნდრები, ტაიგები, არქიპელაგები, კუნძულები და ნახევარკუნძულები, გადაესერა ოკეანეები, ზღვები, ყურეები,

სრუტეები, ტბები, მდინარეები, მაღალი მოქცევის ადგილები ... გამოეცადა ზღვაოსნის ბედი (დღიური, 21)

პროგრამის მიზანი ასეთი იყო:

- 1). დამოუკიდებელი, თავისუფალი საქართველოს გაცნობა მსოფლიოს ხალხებისთვის;
- 2). მოგზაურობის პერიოდში მრავალი ახალი მსოფლიო რეკორდის დამყარება.
- 3). პლანეტის მოსახლეობაში მასობრივი გამაჯანსაღებელი უმარტივესი ვარჯიშის-წოლბჯენიდან მკლავებზე აზიდვების დანერგვა.
- 4). მსოფლიოს ყველა ქვეყანაში ეკოლოგიურ პრობლემებზე ზრუნვის უმარტივესი ფორმა-ლოკალური ტერიტორიებზე გადაადგილების საშუალებად ველოსიპედის გამოყენება.
- 5). მოგზაურობის პერიოდში დღიურების სახით ინფორმაციული ფოტო და ვიდეომასალების შექმნა; სამომავლოდ “მოგზაურის მოგონებები”-ს მრავალტომეულის გამოცემა, დოკუმენტური ვიდეო და მოკლემეტრაჟიანი ფილმების შექმნა, სხვადასხვა თემაზე ფოტოგამოფენების მოწყობა.

საქართველოსთვის მრავალი ახალი მეგობრის მოძიება (ეს აზრი ხომ ერთ-ერთ უძირითადეს მცნებად, აფორიზმებად დაგვიტოვა დიდმა რუსთველმა).

პროგრამაში, რომელიც სამი თვე იწერებოდა, გამოკვეთილად ჩანდა, რომ მოგზაურობაში ძირითადი ყურადღება მიექცეოდა ადამიანის ფიზიკური, ფიზიოლოგიური, ფსიქოლოგიური და ინტელექტუალური შესაძლებლობების გამოცდას ექსტრემალურ პირობებში (გვ.21).

სტარტის დღე იყო 1993 წლის 13 აგვისტო.

სპეციალურად 13 რიცხვის შერჩევა მოგზაურის უშიშარ ბუნებაზე, არსებულ ცრურწმენებთან დაპირისპირებაზე მიგვანიშნებს, რადგან ხალხში 13 რიცხვი თარს, უკუღმართ რიცხვადაა მიჩნეული, იგი ქრისტიანიზმში საიდუმლო სერობის 13 მონაწილესთან ასოცირდება, რომელთა შორის იესოს გამცემი იუდა იმყოფებოდა.

თუმცა ჯუმბერ ლეჟავა ამ რიცხვის პოზიტიურ ასპექტს ითვალისწინებს, 13-ეს არის სიმბოლო მარადისობის, ესაა ქრისტე 12 მოციქულთან ერთად... გაზაფხულის, ჯვრისა და ვერძის ზოდიაქოს ნიშანი, მზის ახალ ციკლში შესვლა... დიდ არკანში ეს ნომერი ნიშნავს მუდმივ მოძრაობასა და ენერჯის განახლებას...

“მაგრამ... 13 ნეგატიურ სპექტრში ერთობ საშიში ნიშანია, როცა დახვეწილი, წმინდა ენერჯიები გამოიყენება ბოროტი მიზნებით, მე კი, ჩემი კლინიკური სიკვდილის მომენტიდან კარგად მახსოვდა სამი უხუცესის პირობა- წინასწარმეტყველება: შევიძინდი უდიდეს, წმინდა ენერჯიებს და იგი სასიკეთოდ უნდა მომეხმარა. ამიტომ გერმანული მოარული თქმა და ფრთიანი სიტყვები – “დარეკა 13-მა” ჩემთვის ნიშნავდა რაღაც ნებადაურთველის ზღვარზე გადაბიჯებას. ჩემი ზღვარდაუდები წადილი-პლანეტის გარშემო ველოსიპედით მოგზაურობა, - მართლაც, ნებადაურთველში გადასვლას ნიშნავდა...”

1993 წლის 13 აგვისტოს ერთდროულად დავდექი ნებადართულის ფინიშთან და ნებადაურთველის სტარტთან-მოგზაურობას ვიწყებ ქ.რუსთავის მერაბ კოსტავას სახელობის მოედნიდან.

“ზუსტად 8საათსა და 13 წუთზე მოედანს 3 წრე დავარტყი და გამოვემგზავრე თბილისისაკენ, ხალხი შეძახილებით და ტაშით მაცილებდა, რამდენიმე ათეული მანქანა კი უკან სიგნალებით მომყვა”(გვ.33).

სიონში სანთელი აუნთო საქართველოსთვის დაღუპულ გმირებს, მეუღლეს, ამ მოგზაურობის იდეის ავტორს, რატი კიკაჩიშვილს, უფალს შეავედრა საქართველო, ქართველი ხალხი, ქვეყნის თავისუფლება და სახელმწიფოებრივი მომავალი. თან მიჰყვებოდა სრულიად საქართველოს კათალიკოს პატრიარქის უწმინდესის და უნეტარესის ილია მეორის ლოცვა-კურთხევა.

მცხეთაში სვეტიცხოვლის წინამძღვარმა, ლოცვას-თან ერთად, წმინდა ნინოს ჯვარი და ნაკურთხი ქართული მიწა გაატანა ნათლის, ჭეშმარიტების, სიყვარულის გზად დამდგარს (გვ 24).

ეს იყო სტიმული იმისა, რომ დაგვეარსებინა ბატონ ჯუმბერის სახელობის სამეცნიერო საერთაშორისო აკადემია, რომლის პირველი გვერდი წმინდა ნინოს ხატით იქნებოდა მადლფენილი.

გაეცნო თურქეთის, ისრაელის ღირსშესანიშნაობებს. ისრაელში გატარებული ოცი დღიდან მხოლოდ ორი ღამე ეძინა სასტუმროში, დანარჩენი ბულვარზე გაათენა..

იერუსალიმში წოლბჯენიდან მკლავებზე აზიდვების 24 სათიანი ახალი რეკორდის დამყარება დაგეგმა, მაგრამ მიზანი ვერ აისრულა ოფიციალურად და ადგილობრივ ქართველ ებრაელთა პასიურობის გამო.

1993 წლის 19 ოქტომბერს თელავივში შეიტყო თავისი მეგობრისა და მოგზაურის ხელმძღვანელის-ბატონ ჟიული შარტავას აფხაზეთში გმირულად დაღუპვის ამბავი, რაც იყო ასრულება იმ გამაფრთხილებელი ხილვისა, რაც ჰქონდა მოგზაურს ორი კვირის წინ. 21 ოქტომბერს დროებით შეწყვიტა მოგზაურობა და დაბრუნდა საქართველოში გმირულად დაღუპული ეროვნული გმირისა და ძვირფასი მეგობრის პატივის მისაგებად.

ჟიული შარტავას დაღუპვის შემდეგ რუსთავის მერიამ და განვითარებისა და კეთილდღეობის ხელშემწყობმა ცენტრმა უარი განაცხადეს სპონსორობაზე. მაგრამ გამოჩნდა ადამიანი, ვისაც ესმოდა ამ მოგზაურობის მნიშვნელობა საქართველოსთვის. ეს იყო ჟიულისა და ჯუმბერ ლეჟავას მეგობარი ბატონი თემურ მაისურაძე, რომელმაც მოგზაურობის ხელმძღვანელობა და სპონსორობა თავის თავზე აიღო.

თუ როგორ ხვდებოდა წინააღმდეგობებს, ხელისშემშლელ სერიოზულ მიზეზებს ჯუმბერ ლეჟავა, ამაზე თვითონ საუბრობს თავის დღიურებში:

“ამგვარმა ტრაგიკულმა დასაწყისმა უფრო მეტად განმამტკიცა, უფრო განმაწყო საბრძოლველად. მზად ვიყავი მსოფლიოს დასაპყრობად, რათა ბატონი ჟიულის მიერ დაწყებული საქმისათვის ჩრდილი არ მიმეყენებინა, მოგზაურობის ხელმძღვანელის, ბატონ თემურ მაისურაძის წინადადებით მოგზაურობას “ჟიული შარტავას სახელობის მსოფლიო ველომოგზაურობა” დავარქვი და 1993 წლის 25 ნოემბერს განვაახლე ჩემი “ოდისეადა” (გვ.28).

სირიის არაბეთის რესპუბლიკის ღირსშესანიშნაობების გაცნობის შემდეგ ლიბანის რესპუბლიკიდან გადავიდა, გეზი იორდანის ხომიმიტის სამეფოსკენ აიღო, იქ კი საუდის

არაბეთის ვიზას ელოდებოდა, მაგრამ მათი საელჩოს თანამშრომელთან მომხდარი ინციდენტის გამო ვიზაზე უარი მიიღო.

იორდანის ხოშიმიტის სამეფოს გავლის შემდეგ 1993წ 24 დეკემბერს აკაბადან სინაის ნახევარკუნძულამდე გადავიდა. უდაბნოს ურთულესი გზა საინტერესოდ ეჩვენებოდა და იქიდან ეგვიპტის არაბეთის რესპუბლიკის დედაქალაქ ქაიროში ჩავიდა. ქაიროს გზაზე ორჯერ დაიჭირეს ეგვიპტელმა ფუნდამენტალისტებმა (გვ.29).

ეგვიპტეში სისტემატიურად გადაიცემოდა ინფორმაციები ქართველ მოგზაურზე პრესითა და ტელევიზიით.

1994წ 31 იანვარს ქაიროდან ჩრდილოეთ იემენის რესპუბლიკის პორტ ხოდეიდში გადაფრინდა, საიდანაც ველოსიპედით გააგრძელა მოგზაურობა დედაქალაქ სანასკენ, იქ კი ოთხმა ახალგაზრდამ წრეში მოაქცია. მათ ხელში იემენური რკალისებური ბეჭუთი ეკავათ და დოლარებს სთხოვდნენ, სანაში სხვა დროსაც ჰქონდა საშიში ინციდენტები, სუფრაზე ერთ რუს პასუხისმგებელ პირთან მოუხდა დაპირისპირება (გვ. 30).

მიუხედავად იმისა, რომ იემენელი ბედუინები ომანის სასულთანოდან იემენში გადმოსულ უცხოელ ტურისტებს იტაცებდნენ და მკვლელობასაც არ ერიდებოდნენ, ჯუმბერ ლეჟავამ 1994 წლის 2 მარტს მაინც მოახერხა გადასვლა ომანის სასულთნოში.

ომანის სასულთნოს დედაქალაქ მასკატში ღამე რიტუალების სასახლეში გაათია, საშუალო სიმაღლის მკვდრებისთვის გამზადებულ ტახტზე (გვ. 31).

თეირანის მუზეუმში სტალინის სავარძელში ჩაჯდომა და გოგოლის ძეგლის ფონზე სურათების გადაღება იყო ღირსშესანიშნავი.

ურთულესი იყო ლუტის უდაბნოს ცხელი გზები.

ქ.რავსაჯანში სასტუმროდან ღამის პირველ საათზე გამოაგდეს.

პაკისტანში ყარაჩიდან ურთულესი 1500 კილომეტრიანი უდაბნოს გზა გაიარა. ჰაერის ტემპერატურა ხშირად +50° აჭარბებდა.

ინდოეთში თარის უდაბნოს სისასტიკეს გაუძლო, 1994წლის 12 ივნისს ჰეიდარაბადის მიდამოებში +51° ტემპერატურა იყო.

ისლამაბადისკენ მიმავალს ავარია შეემთხვა და ძლივს გადარჩა.

მუსონური წვიმის პერიოდში დელი-ტრივანდრუმის 3500 კილომეტრიანი გზა გაიარა 25 დღეში.

მალდოვის რესპუბლიკის კუნძულებზე ველოკროსში გაიმარჯვა და პრიზიც დაიმსახურა, შრი-ლანკის რესპუბლიკაში ციკლონში მოყვა, რამდენჯერმე გამოსცადა ადამიანთა თავდასხმა.

თავი დააღწია მაიმუნებს და ტროპიკულ ჯუნგლებს, სადაც დაეძებდა სპილოებს, რადგან აინტერესებდა "სპილოების ქცევა თავისუფლების სამყაროში" (გვ. 35)

შრი-ლანკის მწვანეთა პარტიის წარმომადგენლებს განზრახული ჰქონდათ, მოგზაურისთვის ტერორისტული აქტი მოეწყოთ.

შრი-ლანკიდან პირდაპირ მადრიდის თვალის კლინიკაში მოხვდა.

პრესკონფერენციაზე პრეზიდენტის არჩევნებზე პროგნოზი გააკეთა.

ნეპალის მთიანეთის მდინარეთა აუზები და იქაური მთები გაიარა, რომელიც სასვსა ნიანგებით, მარტორქებით და მთის ვეფხვებით.

მოუხდა უმკაცრეს ნეპალელებთან შეხვედრა.

მიანმაში, რთული პოლიტიკური ვითარების გამო, რუსეთის ფედერაციის საელჩოს თანამშრომლები ურჩევდნენ, ქალაქს არ გამოერბოდა. მოგზაურმა კი გაფრთხილება ყურად არ ილო და მთელი მიანმა მოიარა, ამიტომაც სპეცსამსახურები კვალდაკვალ დასდევდნენ. პოლიციელებს შეგზავნილი ჯაშუში ეგონათ და ამის გამო არასასიამოვნო შეხვედრები ვერ აიცილა, თუმცა ვერაფერი დაუმტკიცეს და უვნებლად გადარჩა, ჰქონია შეხვედრები ფუნდამენტალისტებთან, ნარკოტიკების მწარმოებლებთან.

ფათერაკების ძიების სურვილი თან სდევდა ვიეტნამშიც. რუსეთის ფედერაციის სპეციალისტების რჩევით, ვიეტნამის დედაქალაქში ჰანოისა და ხოშიმინში თვითმფრინავით უნდა ჩაფრენილიყო, მაგრამ, მათი რჩევის მიუხედავად, ლაოსის ყოველმხრივ საშიში ჯუნგლები მაინც ველოსიპედით გაიარა. ეს გაუმართლებელი რისკი იყო, რადგან გზა გაუვალად ითვლებოდა. არსებობდა არათუ მწერების, ქვეწარმავლების, მხეცების თავდასხმის საშიშროება, მოსალოდნელი იყო ხიფათი მთავრობის წინააღმდეგ განწყობილი ნარკომაფიის სამხედრო დაჯგუფების მხრიდანაც.

ჰანოი-ხოშიმინის გზაზე ვერ ასცდა თავდასხმებს. გამკლავება უწევდა თავდამსხმელებთან, ქურდებთან, ხულიგან მძღოლებთან, რომლებიც ცდილობდნენ მის დაშინებას ავტობუსებისა და ავტომობილების დაჯახებით.

ერთხელ ხუთ პოლიციელთან მოუწია ჩხუბი, მაგრამ თვითონ ისინი აღმოჩნდნენ დასჯილი.

სამი კვირა უძლიერეს პირქარებს უმკლავდებოდა.

მომრავი ტრანსპორტიდან ხელი, წიხლი, კეტი და ქვა ხვდებოდა ზოგჯერ.

კამბოჯის სამეფოში ამბოხებულთა თავდასხმა იწვინია.

გადაურჩა ჭაობს.

სინგაპურში, ჯუნგლებში პოლიციელებმა გააფრთხილეს: სნაიპერები ამა და ამ ადგილას ელოდებიან შენ გავლასო.

ტაილანდის სამეფოსა და მალაიზიის ჯუნგლებში 1500 კილომეტრიანი მანძილი დაფარა.

კუნძულ პინანგზე, ჯორჯთაუნში გადასვლისას 13კმ სიგრძის ხიდი გაიარა კუნძულამდე, სადაც პოლიცია კრძალავდა ველოსიპედით Yგავლას.

Kკუალა-ლუმპურში, ქართულ ოჯახში გატარებული დრო სანანებლად გაუხდა, რადგან ჩვენი ერის შვილმა ადგილობრივ ხელისუფლებაში უჩივლა, რომ გაესახლებინათ მალაიზიიდან, რასაც სისრულეში მოყვანა არ ეწერა, რადგან გამოესარჩლა ცნობილი რუსი კალათბურთელი ა.პეტროვი.

ჯუმბერ ლეჟავა გვამცნობს: "ჩემი ცხოვრების წესი ქრისტიანულია და ჩემი ფიქრი-ყოველივეს მომთვინიერებელი თვინიერებაა-ჩემი ცხოვრების კრედო და ფორმულაა" (გვ. 39).

ინდონეზიის რესპუბლიკის კუნძულ სუმატრის ქ.მეიდანში რუსეთის ფედერაციის საკონსულო არ დებულობდა, მაგრამ მაინც დააფიქსირა იქ მისვლა.

ამ კუნძულზე ძლივს გადაურჩა ადიდებულ მდინარეს.

სურაბაიაში კომპანია “პიონერის” ოფისში შესვლისას ცერა თითი მოიტეხა.

მწვანე კონტინენტზე პორტ დარკინის საბაჟოში შემოწმებისას მეზაჟებმა ერთი პატარა თავი ნიორი აღმოუჩინეს და მისი ექსპერტიზა ჩაატარეს. ნიორი კბილებად დაშალეს. როცა გაზეთ “დარვინ ნიუსის” კორესპოდენტმა ინტერვიუს მიცემა სთხოვა, პროტესტის ნიშნად უარით გაისტუმრა, ნიორთან დაკავშირებით იგივე განმეორდა პორტ დარკინის სუპერმარკეტში, რისთვისაც, მოგზაურის თხოვნით, პოლიციელის გამოძახება გახდა საჭირო.

პორტ დარკინიდან ფრინ-კრიკის და კატერინის შემდეგ გზა დასავლეთით უხვევდა, ჯერ ქვიშის დიდ უდაბნოში, შემდეგ ნახევრად უდაბნოში.

ეს ადგილები მსოფლიოში ცნობილია ყველაზე დიდი ნიანგებით და ქვეწარმავლებით. ამ ადგილებში კენგურუების ჯგუფები დამრწოდნენ, ღამით საშიში იყო აბორიგენებთან შეხვედრაც, მაგრამ ეს მაინც ვერ ასცდა.

თითქოს საგანგებოდ ახდენდა საინტერესო ექსპერიმენტებს და გამოცდებს... სილის უდაბნოში, დიდ უდაბნოში, ციკლონების მძვინვარებისას... მოგზაურის სიცოცხლე საფრთხეში იყო, მაგრამ იგი იპოვნეს და მოახდინეს მისი ევაკუაცია ქ.კარაემში.

ორი დღის შემდეგ ურთულესი, წყალწალღებული და დაშლილი გზით პერტისკენ გააგრძელა გზა. 2500კმ. გზის გავლას ართულებდა მუსონური წვიმები და ქარები, გზისპირა სასტუმროების კურიოზები.

ორი კვირა იმუშავა ავსტრალიის ფერმერ მეცვავილესთან.

ევროპის ჩემპიონი საგზატკეცილო ველორბოლაში გერმანელი ჰაინც ვოლფი გაოცებული იყო, არ მეგონა, თუ ადამიანი 70კგ-იანი ტვირთით 200ზე მეტ კილომეტრს გაივლიდა დღეში (გვ.41).

კანბერაში ავსტრალიის უმაღლესი მწვერვალი ”კოსკიუკო” დაიპყრო.

ახალი ზელანდიის დედაქალაქ ველინგტონიდან ოკლენდისაკენ თოვლით დაფარულ მაღალ მთებში უწევდა სვლა, სადაც 200 მწვერვალზე მეტი 2280-ზე მაღალია. მათ შორის, 3 აქტიური ვულკანი. გზა საკმაოდ რიყიანი იყო, ხშირად ღამით გარეთ მყოფს, გადარჩენის გარანტია არ ჰქონდა.

ოკლენდიდან ახალ კალედონიაში გაემგზავრა და სპონსორად ფრანგი ჟაკ ალენი გამოუჩნდა. კუნძული ჯერ ველოსიპედით მოიარა, შემდეგ ალენის დელტაპლანითაც შემოუფრინეს. ეს მოგზაურის მხრით დიდი რისკი იყო. ერთადგილიანი დელტაპლანით ფეხზე მდგარმა, დაუბმელად იფრინა.

ეკონომიკურად გამოუვალ მდგომარეობაში იყო. როგორ უნდა გაფრენილიყო ვანუატუში უფულოდ და უბილეთოდ? აქაც უზენაესი მოევლინა მხსნელად და ნუმეადან პორტ-ვილამდე ”უბილეთო მგზავრი” ”ბონგ 747“-ის კაპიტნის სავარძელში იმყოფებოდა და ორი საათით მართავდა თვითმფრინავს.

ვანუატუს აეროპორტში დაფრენისას უკვე ბორტის ინჟინრის სავარძელში იჯდა.

ფიჯის კუნძულებზე რამდენჯერ სცადეს მოგზაურის გაქურდვა, რაც აიძულებდა სიფრთხილის გამოჩენას.

იქვე მიტინგში მიიღო მონაწილეობა.



ფიჯის კუნძულებზე პირველად ითამაშა გოლფი შერატონის სასტუმროში ერთ-ერთ დამსვენებელთან.

ვალესა და ფუტუნაში გემის დამოუკიდებელი მართვა გარისკა, რაც უდიდეს პასუხისმგებლობას მოითხოვდა. გემის მართვით აისრულა მოგზაურმა ბავშვობის ოცნება, რადგან გემის კაპიტნები იმთავითვე გმირებად და ზეადამიანებად ესახებოდა.

მარშალის კუნძულებზე მრავალი სახეობის თევზი დაიჭირა, გაიცნო მეზღვაური კანიბალები. აქვე ბრისმენელი როლფ ანდერდალი დაუმეგობრდა, რომელსაც გოლფი ეთამაშა, ის კი არაფრით იჯერებდა, რომ ცხოვრებაში მხოლოდ ფიჯის კუნძულებზე სცადა ამაში ბედი.

ნაურუს რესპუბლიკაში საზაფხულო ოლიმპიურ თამაშებზე მოიგო შეჯიბრი 1500 დოლარიანი პრიზით. ეს იყო ძვირფასი ფერწერული ნამუშევარი.

პაპუა ახალ გვინეაში ჭემმარიტ პირველყოფილ პაპუასებს დაეკონტაქტა, აქვე მოწმე გახდა პაპუასების მიერ ოთხი ავსტრალიელი სტუდენტის “შეხრამუნების”.

უძილო ღამეები პორტუგალიელთაგან აშენებულ ეკლესიაში გაატარა.

საერთაშორისო კავშირგაბმულობის მუშათა შეთქმულების გამო ვერაფრით უკავშირდებოდა თბილისს.

ჩინეთში შანხაელ თამარ ლეჟავასთან ჰქონდა ინციდენტი.

პეკინამდე წვიმაში, ყინვაში, თოვლში, მოლიპულ გზებზე არსებულ საფრთხეებს ჩვეულებრივი ადამიანი ვერ გაუძლებდა. ხიფათს უმზადებდნენ ჩინელი მძღოლები, აუტანელი იყო სპეცსამსახურების თანამშრომლების დაკითხვები.

პეკინიდან წასვლისას სპეცსამსახურის წარმომადგენლებმა მოგზაურის გამცილებლები დააკავეს, ამის გამო პროტესტის ნიშნად დახია კომპანია “ნისანთან” დადებული ხელშეკრულება, რომელთაგან მილიონების მიღება და უზრუნველი სიბერე ელოდებოდა.

ყინვაში, დანგრეულ გზებზე აგრძელებდა გზას მონღოლეთის საზღვრისკენ, ჩინელი მესაზღვრეების კონდახების მოხვედრის მიუხედავად, საზღვარზე მაინც გადავიდა. ქარბუქში, 24 გრადუს ყინვაში უხდებოდა სვლა. მონღოლებმა იპოვეს და დახმარება გაუწიეს. ულან-ბატორში ჩააღწია და გადაურჩა ხელის თითების მოკვეთას.

ქართველი მასპინძლების ღალატიც გამოსცადა, რუსეთის საელჩოსთან კონფლიქტიც.

მონღოლეთ-რუსეთის საზღვარზე გადავიდა და ულან-უდეში 15წლის გადასახლებულ ქართველთან ჰქონდა შეხვედრა. იქ ისევ იწვნია ქართველის ღალატი.

თოვლში, უგზოობაში აგრძელებდა სვლას, ასე მოხვდა დასახლებულ პუნქტ პეტროვკაში რეციდივისტ ქალთა კოლონიაში. ყინულზე მოცურებული ძლივს გადაურჩა მდინარეში ჩავარდნას.

ხაბაროვსკის გზებზე ხშირად იყო საფრთხე. გადაურჩა ვლადივოსტოკისა და ხაბაროვსკის გზას და კორეისკენ მიმავალს აცილებდნენ და ლოცავდნენ რუსი გოგონები და მამაკაცები.

ჩრდილოეთ კორეამ ვიზა არ მისცა და სამხრეთ კორეაში გადაფრინდა.

არასასიამოვნო სიტუაციების განმუხტვაში შველოდა გონიერება.

ოსაკაში შეიტყო, რომ აფრიკაში დაიკარგა ცნობილი რუსი ველომოგზაური ვადიმ კეტოვი და ამ სამწუხარო ფაქტმა ისე მძიმედ იმოქმედა ჯუმბერ ლეჟავაზე, რომ გაზეთისათვის მიცემულ ინტერვიუში განაცხადა: ”მე ვადიმისთვის შურს ვიძიებ აფრიკაზე” (გვ.48).

რაკი იაპონიის ვიზა ვერ მიიღო, ჰავაის კუნძულების ბილეთი აიღო და ოსაკაში ითხოვა 3 დღიანი ვიზა, შესთავაზეს მხოლოდ 48 საათიანი ტრანზიტული ვიზა. მათი კანონით უახლოესი რეისით უნდა გადაფრენილიყო იაპონიიდან. ხელწერილი ჩამოართვეს, რომ ჰავაის კუნძულებზე გასაფრენად დროზე დარეგისტრირებულიყო აეროპორტში, წინააღმდეგ შემთხვევაში საზღვრის უკანონოდ გადაკვეთისთვის დააპატიმრებდნენ.

შეუძლებლის შემდგომას მოწმობს ის, რომ ერთი დღისა და ორი ღამის(37სთ.) განმავლობაში ველოსიპედით 347კმ. მოიარა და ასე მოხვდა ოთხ უდიდეს ქალაქში-ოსაკას, კიოტოს (იაპონიის ძველ დედაქალაქი), ნარას, კომეს და დაბრუნდა ოსაკას კანზეის საერთაშორისო აეროპორტში. გაოცებულმა აეროპორტის თანამშრომლებმა პრიზად ორი ღამაში იაპონელი გოგონას კოცნა არგუნეს.

მოგზაური აღნიშნავს: ”ამით კიდევ ერთი შესანიშნავი ფურცელი ჩავწერე, ჩემს სამოგზაურო ისტორიაში, რადგანაც ჩემი ჯიუტი ხასიათით იაპონია ყველაფერში (ჩემთან დამოკიდებულებაში) დავამარცხე. გარდა ამისა, ამით ერთგვარად, შურიც კი ვიძიე ქართველი თავადის, რუსეთის არმიის კავალერიის პოლკოვნიკის პიპინია ერისთავის გამო, რომელმაც, იაპონელთაგან ოტებულმა, საკუთარ ცხენს ფეხით გამოასწრო” (გვ 49).

ჰავაის კუნძულებიდან სან-ფრანცისკოში ჩაფრინდა, სადაც მისი მასპინძელი იყო შესანიშნავი ქართული ოჯახი გიორგი ერისთავისა.

ოკლენდსა და სან-ფრანცისკოს შორის 6.5კმ სიგრძის ხიდზე და სან-ფრანცისკოს ორკილომეტრიან ხიდზე –”ოქროს კარიბჭეზე” ველოსიპედით გაიარა.

კალიფორნიის შტატის შემდეგ ძნელი და ხიფათიანი გზებით ჩააღწია არიზონას, ნიუ-მექსიკას, ტეხასის, ლუიზიანას, მისისიპის, ალაბამას, ჯორჯიას შტატებში. იგი გადარჩენას უმადლოდა ღმერთს. ჟორჯიის შტატის დედაქალაქ ატლანტაში უმასპინძლეს იაშა და ზურაბ ლეჟავებმა.

ურთულესი იყო ალიასკის გზები ზამთარში.

ნიუ-იორკში, გაეროში, ბრიფინგზე გამოვიდა.

ბერმუდის სამკუთხედის კუნძულების ირგვლივ შექმნილია უცნაური, დაუჯერებელი ვერსიები. აქაც წარმატებით იმოგზაურა, ჯუმბერ ლეჟავას გვარი დაფიქსირდა ამ სახელმწიფოს ოქროს წიგნში.

ბერმუდის სამკუთხედის კუნძულებიდან ბაჰამის თანამეგობრობის კუნძულების დედაქალაქ ნასაუში გაფრინდა.

## სიყვარულის სასწაულები

XXI საუკუნეში, როგორც არასდროს, განსაკუთრებული გამბედაობა სჭირდება მწერალს, მეცნიერს, ვისაც გაუჩნდება პრეტენზია ჭეშმარიტების თუნდაც მილიგრამი მარცვლის მოხელთების. მაგრამ ჩვენი კულტურის თვალუწვდენი მწვერვალები მაინც ხდება ბიძგი ფსიქოლოგიური ბარიერების გადალახვისთვის, რადგან დიად საქმეებს, დიად ქმნილებებს აქვთ საოცარი თვისება, ზეგავლენის სფეროში მოიყოლიონ თაობები.

ბ-ნი ჯუმბერ ლეჟავა ბედისწერამ მოავლინა ისეთი დიდი მისიით, რომელიც გულისხმობს მსოფლიოს ხედვის არეალში მოქცევას მრავალნაირი პარამეტრებით. მას წილად ხვდა ჩვენი ქვეყნის ყოფნა-არყოფნის ზღვარზე ყოფნის პერიოდში საერთაშორისო არენაზე გაეტანა ქართული ეროვნული ფენომენი, გაეკეთებინა განაცხადი, როგორც მეცნიერს, მოგზაურს, სპორტსმენს, ეჩვენებინა იგავმიუწვდომელი მაგალითი ადამიანის შესაძლებლობების განუსაზღვრელობის, მისი ზეკაცური პოტენციის.

ჯუმბერ ლეჟავა არა მარტო გამოჩენილი მოგზაური, 11 გზის მსოფლიო ჩემპიონი, პრემირებული მეცნიერია, არამედ, ამავე დროს, პირველხარისხოვანი მწერალი, მხატვარი, კიბერნეტიკოსი, ფსიქოლოგი, საღვთო ზნეობის პიროვნება.

ჩვენ, ყველანი, განსაცდელში მყოფი საქართველოს შვილები, აფხაზეთის, სამაჩაბლოს, ახალგორის, ლიახვის ხეობების, კოდორის გამო მგლოვიარენი, ისევ და ისევ ვეძებთ პასუხს კითხვაზე, როგორ გადაურჩება ეს ქვეყანა გლობალურ კატაკლიზმებს და “ხმათა ხავერდების ენაში”, რწმენაში, სულიერებაში, ეროვნულ იდეოლოგიაში ვეძებთ ნუგეშს, მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენს თავზე ისევ ჰკიდია დამოკლეს მახვილი, გვეიმედებიან ეპოქის ნიშანსვეტებად ქცეული ერისკაცები.

ქართველი მწერლები ბიბლიურ წინასწარმეტყველთა დონეზე აზროვნებენ, ამიტომ ვეძებთ ამ რჩეული ერის ენაში, ქართველის გენეტიკურ კოდებში გადარჩენის პოტენციას.

გადარჩენის ერთ-ერთი დიდი გარანტიაა ბ-ნი ჯუმბერ ლეჟავას პიროვნება, მისი საქმეები და სიტყვა, სიტყვა მწერლისა, პუბლიცისტისა.

ცნობილია, ადამიანი იბადება სახედ და ხატად ღვთისა, ანუ განუსაზღვრელი სულით და უნართ, ხოლო რამდენად ინარჩუნებს იგი სახიერებას, დამოკიდებულია მისი საუფლო გულის სიწმინდეზე, რადგან სიბრძნეს, სულიერ წვდომას არსთაგანმრიგე მხოლოდ სულით უბიწოთ მიჰმადლებს.

ბიბლიამ გვიანდერძა სამი უმთავრესი ფენომენის ერთგულება, ესენია “რწმენა, სასოება, სიყვარული”, ხოლო მათ შორის “სიყვარულია უმეტესი” (პავლე მოციქული).

“...ღმერთი სიყვარულია” (I იოანე, 4,8), თავად სიბრძნე.

ჯერ კიდევ ანტიკურ ეპოქაში განასხვავებდნენ სხვადასხვაგვარ სიყვარულს, გამოიყოფოდა მიწიერი და ციური ეროსი და ადამიანის არსებობის მიზნად ითვლებოდა ამაღლება სიყვარულის უმაღლეს, ეპოპტიკურ სტატიაზე, ერთადერთ ჭეშმარიტ მოძღვრებამდე, აბსოლუტურ, მარადიულ მშვენიერებამდე, რომელიც მხოლოდ ღვთის საუფლოში არსებობს (პლატონი, “ნადიმი”, თბ. 1964, გვ.17).

ღმერთი არის “დიადი სიყვარული, რომლითაც სამყარო ბრწყინავს, ვითარცა მარადიული შუვა დღე” (ნეტარი ავგუსტინე, “აღსარება”).

“სიყვარული ღვთაებრივი ანიჭებს ძალას და ამოძრავებს ამ მშვენიერ, ციურ ცდომილებს” (დანტე, “ღვთაებრივი კომედია”).

ღმერთი – სიყვარული განაპირობებს მზის სუფევას ცაზე, სამყაროს არსებობას, “უსიყვარულოდ არ არსებობს არც სილამაზე, არც უკვდავება არ არსებობს უსიყვარულოდ” (გალაკტიონი, “უსიყვარულოდ”).

ბ-ნი ჯუმბერ ლეჟავას წინამძღვარი იყო ორი სიყვარული – მიწიერი და ციური.

მსოფლიო გზებზე გასვლამდე და შემდგომშიც მის მარადიულ თანამდევად იქცა ქართული ბიბლია – “ვეფხისტყაოსანი” და სამება, ხატი უზენაესისა.

სულიწმიდით გაბრძნობილი, მიწიერ ეროსსაც მიაგებდა პატივს, რადგანაც მოციქულებრივი სიყვარულის მიბაძვა (მაღალი გაგებით) მიწიერი მიჯნურობაც, როცა იგი ვლინდება მაღალი ზნეობით, გვასწავლის დიდი რუსთაველი.

მხოლოდ ეს სულიერი ძალები ანიჭებს ადამიანს სრულყოფილებას.

“სიყვარულის და სიბრძნის ნიჭს” შესთხოვენ უზენაესს მაღალი იდეალებისთვის მოწოდებულნი, როგორც დანტეს “ღვთაებრივ კომედიაში”.

ამ ორი სიყვარულით, ორი ნიჭით გამოარჩია უზენაესმა ჯუმბერ ლეჟავა. მისი ფენომენალური მსოფლიო რეკორდები და მსოფლიო მოგზაურობა ადამიანის შესაძლებლობათა განუსაზღვრელობის დასტურია. იგი მსოფლიო კაცია, კოსმიური პიროვნებაა, კაცობრიობის მარადიული მიზნის ხორცშესხმა და ალბათ ამიტომაც, განსაკუთრებულია მისი სულიერი სამყარო.

238 სახელმწიფოში ყარიბობა-ხეტიალი იყო მისი იდეა-ფიქსი, რათა ანტიკური და შუასაუკუნეობრივი პოემების რაინდი პერსონაჟების (იაზონის, ოდისევსის, ენეასის, ტარიელის, ავთანდილის) მსგავსად გაეფართოებინა თვალსაწიერი, ზიარებოდა მარადიულ სიბრძნეს და ქართული ეროვნული ბუნება გაეცნო მსოფლიოსთვის.

მართლაც, ინიციატიაქმნილი დაბრუნდა დიდი მოგზაური თავისი უმაგალითო, იგავმიუწვდომელი ოდისეიდან და შეიმეცნა დიდიეზოტერულისიბრძნე, რაც დღესდღეობით მხოლოდ მის დღიურებშია გამჟღავნებული და ქვეყნის მესვეურთა უყურადღებობა-გულგრილობის გამო ვერ ეღირსა დღის სინათლეს.

თავიანთი ფიზიკური თუ სულიერ-ასტრალური გზებით სვლისას გამოჩენილ პიროვნებებს ჰყავდათ წარმოსახული, ნამდვილი თუ მზეგადასულთა სულები – დანტეს – ბეატრიჩე, პეტრარკას – ლაურა, ბაირონს – მერი, ფაუსტს – გრეტხენი, ბლოკს – მერი, რუსთაველს – თამარი, გალაკტიონს – მერი... საყოველთაოდ ცნობილია მათთვის აგებული სულიერი ტაძრები.

ბ-ნი ჯუმბერ ლეჟავასთვის ჯერ გაუკვალავი ჰორიზონტების გზამკვლევეები იყვნენ ქრისტიანული სამება, ჩვენი სახარება, “ვეფხისტყაოსანი” და მეუღლის – ლიანა ალიბეგაშვილის ლამაზი სული, მეგობრის, დის, დედის სათნოებათა შემკრების სახით მოვლენილი მის ცხოვრებაში.

ყოველთვის სიყვარული ყოფილა ზეკაცთა, აღმატებულ პიროვნებათა დიადი საქმეების სტიმული.

დიადი ტაჯ-მაჰალის ნაკვალევზე მავალი ჩვენი თანამედროვე ქართველი თავის დღიურებში, მოგონებებში მრავალგზის გვესაუბრება ლიანა ალიბეგაშვილის შესახებ, მის კეთილისმყოფელ გავლენაზე, წარმატებებში სტიმულისმომცემ იმპულსებზე.

თავისი ცხოვრების მარადიულ თანამგზავრს “ანგელოზს” უწოდებდა მსოფლიო ადამიანი და ცდილობდა “მის მშვენებას თავისი პოპულარობით მიახლებოდა” (დღიური, გვ. 26).

მათი შვილები სიყვარულის ნაშვირები იყვნენ და ამიტომაც ლიკას და მაიკოს “სიცოცხლეს” ეძახდა, უფროს შვილს – ხათუნას – “სიყვარულს”.

მოგზაურის სამსახურში, მის სამუშაო კაბინეტში შესვლისთანავე შემოგანათებთ სახეგაცისკროვნებული მშვენიერების თითქმის ხორცშესხმული ხატება – ლიანა ალიბეგაშვილის ფერადი პორტრეტი, რომელიც შექმნილია ბ-ნ ჯუმბერ ლეჟავას ფუნჯით და... სულით...

აქვე გვინდა განსაკუთრებით შევახსენოთ მკითხველს, რომ დიდი მოგზაური პროფესიონალი მხატვრის დონეზე აცოცხლებს სამყაროს, ბუნებას, ადამიანებს და დროს, ამ ასპექტითაც მივაპყროთ მის ძალზე ფასეულ შემოქმედებით მემკვიდრეობას ყურადღება.

სამწუხაროდ, შეუცნობელმა ბედისწერამ თუ უბედურმა შემთხვევითობამ ძალიან ადრე ჩამოაცილა ბ-ნ ჯუმბერს თავისი უერთგულესი თანამგზავრი, მაგრამ ამით არ შეწყვეტილა მათი სულიერი თანაცხოვრება, ყოფის ყოველ მომენტში, შინ თუ გარეთ, დიდ გზებზე, გზაჯვარედინებზე თუ სულიერ აღმართებზე, ყველგან, ყოველთვის სდევდა და სდევს ქართველ ოდისევსს, ეცხადება მისი სული, აფრთხილებს მოსალოდნელ საფრთხეებზე...

ამ გასაოცარი ფაქტის გამო დაუწერა პოეტმა გულნაზ ხარაიშვილმა ასეთი სტრიქონები: “...ცოლის სულმა გზებზე სანამ გდიოს, სურს მას გახდეს ტკივილების მოზიარე, სატრფიალო გრძნობის უწყვეტ სუნთქვად... სიყვარული შეინახა ვარდმა, სურნელებას ალბათ გზაში მისდევ” (დიდ მოგზაურს).

სიკვდილ-სიცოცხლის საიდუმლოებათა პრობლემით დაინტერესებული მეცნიერები ამტკიცებენ, რომ ამ სოფელსა და ზესთასოფელს შორის არ არის გადაულახავი კედელი, მიცვალებულები ევლინებიან ცოცხლებს და პირიქით, ხორცშესხმულთ ხელეწიფებათ განჭვრიტონ სულეთის სიღრმე, შავეთის ველი, ხოლო სიცოცხლეშივე სიკვდილის განცდა, სიმბოლური სიკვდილის გაცნობიერება ხაზს უსვამს ამქვეყნიური არსებობის წამიერებას, ტრანსცენდენტური ყოფის მშვენიერებას, ყოველივე ეს ხელს უწყობს სულიერ განახლებას, ზნეობრივ ამალგებას, ახალი ჭეშმარიტების მიგნებას, ჩვენთვის მიწაზე განკუთვნილი დროის გონივრულად გამოყენების იმპულსია.

გოეთე ბრძანებდა: “სულთა სამეფო არ არის კარდახშული”.

ბიბლიაში მეფე საულმა მესულთანე ქალის მეშვეობით საფლავიდან გამოიხმო სამეულის სული, რომელმაც მომავალი უწინასწარმეტყველა.

“გილგამეშიანში” გილგამეში ენქიდუს სულთან ამყარებს კავშირს და მისგან ისმენს აჩრდილთა სამეფოს საიდუმლოებებს.

მერაბ კოსტავას ეწადა თავის სიცოცხლეშივე შეხვედროდა ნაადრევად დაღუპულ შვილს (ირაკლის). როგორც სულის უკვდავების რწმენას ნაზიარები ადამიანისთვის, მისთვის “გარდაცვლილები არ არსებობენ”.

მიცვალებულთა სულებს ხშირად საგმირო საქმეები ჩაუგონებიათ ცოცხლებისთვის და განსაცდელის დროს ფარად მოვლენიან.

ომისქარცეცხლში მტრის სამიზნედ ქცეულ აშოტ კურაპალატს თან სდევდა მიჯნურის – შუქიას სული და იფარავდა (ვასილ ბარნოვი, “ტრფობა წამებული”).

ორ სამყაროს შორის გამუდმებული კონტაქტია ვ. ბარნოვის ნაწერებში (“აჩრდილი სიკვდილისა”).

იტალიელი გენიოსი დანტე საიქიოდან მოევლინა შვილს სიზმარში და აცნობა თავისი “ღვთაებრივი კომედიის” მეცამეტე თავის ადგილსამყოფელი.

ღალატით განწირულთა აჩრდილებს შურისძიებაც ახასიათებთ. ამის მაგალითია იულიუს კეისრის გამოცხადება მუხანათი ბრუტუსისთვის და იმ დამარცხების წინასწარმეტყველება, რაც მოღალატე სარდალს და მის მომხრეებს ხვდათ წილად.

ბ-ნ ჯუმბერ ლეჟავასა და ლიანა ალიბეგაშვილის ურთიერთობა დიდი სიყვარულის შიშითაც იყო მოცული, რასაც განსაკუთრებული ინტუიცია და მომავლის წინასწარი ხილვა მოსდევდა ხოლმე. თითქოს მომავალზე მიმანიშნებელი იყო ლიანას განაცხადი: “ჯუბა, შენ რაც უფრო პოპულარული ხდები, ჩვენ მით უფრო ვმორდებით ერთმანეთს” (დღიური, გვ. 26).

1990 წლის 9 თებერვალი და მოსკოვი ჯუმბერ ლეჟავას ცხოვრებაში პირველი მსოფლიო რეკორდით იქცა ღირსსახსოვრად, ერთსაათიან მკლავებზე აზიდვებში გაუგონარ შედეგებს მიაღწია.

გამარჯვებულ სპორტსმენს თბილისში თვითმფრინავით დაბრუნებისას ჰქონდა საოცარი ხილვა, რომელსაც ასე იხსენებს: “ჩაფიქრებული დავცქეროდი იატაკს, უცერად ჩემს წინ წარმოსახვაში დაინთო ცეცხლი და მის ალს ამოჰყვა ჩემი მეუღლე ლიკა, რომელიც გაფრინდა ჩემგან მარცხნივ მფრინავი ფრინველივით გაწელილ მდგომარეობაში და გაქრა”.

სახლში აეროპორტიდანვე დარეკა და ლიკას ჯანმრთელობა იკითხა. პასუხი დამამშვიდებელი იყო.

ბედნიერი ოჯახი ხარობდა სიყვარულით, უჩვეულო წარმატებებით, მომავლის გეგმებს ადგენდა.

მაგრამ სულ მალე ლიანა ალიბეგაშვილი ტვინში სისხლის ჩაქცევამ შეიწირა. საბედისწერო თარიღი იყო 1990 წლის 3 ივნისი.

“თავი ცოცხალი ლეში მეგონა, რადგან თავის მოკვლა ვერ გავბედე”, წერს ბ-ნი ჯუმბერი.

მაგრამ ამ ტრაგედიამ სიცოცხლის სურვილი და მაღალი მიზნების აღსრულების განზრახვა ვერ ჩაუკლა, გადაწყვიტა, ეცოცხლა ლიკას სახელის უკვდავყოფისათვის: “გადავწყვიტე რეკორდების დამყარება, რომლებსაც მივუძღვნიდი ლიკას, რითაც გავიხანგძლივებდი მისი ჩემთან არსებობის დროს”.

უფლისგან ხელდასხმულმა პიროვნებამ ამჯერადაც ვაჟკაცურად გაუძლო მისთვის მოვლენილ განსაცდელ-გამოცდას, სიკვდილის პირისპირ დგომამ კიდევ უფრო გაუღვიძა წინსვლის, მისთვის განკუთვნილი დროის გონივრულად გამოყენების წყურვილი.

თავის მარადიულ სიყვარულს განშორებული ვარჯიშობდა, ხატავდა, მონაწილეობდა ეროვნულ მოძრაობაში.

თავის დაბადების დღეზეც ლიკას სასაფლაოზე დადიოდა, უხმო აღსარებას ეუბნებოდა და ცრემლიანი დუმილით შორდებოდა.

“ლიკას გარდაცვალების შემდეგ მას მივუძღვენი I რეკორდი 1990 წ. 29-30 სექტემბერს. მიხარია, რომ იგი ჩემთან ერთად ცოცხლობს. ჩვენ კიდევ ბევრჯერ გავაოცებთ სამყაროს”, წერს რეკორდსმენი (დღიური, გვ. 30).

გამარჯვების შემდეგ, მოსკოვის სატუმროს ნომერში მარტოდ დარჩენილს, არც უვახშმია, უპირველესად, მეუღლის სურათთან მივიდა, რომელიც ყოველთვის თან დაჰქონდა, ამჯერად კი საწოლზე ედო, პირჯვარი გადაიწერა და მიმართა: “კიდევ მრავალ გამარჯვებას მოგიძღვნი, ჩემო ლიკა” (გვ. 31).

ეს იყო შემთხვევა, როცა ერთისთვის ერთი არსებობს მხოლოდ.

ინდოეთში ინდური ხუროთმოძღვრების უშესანიშნავესი ძეგლი ტაჯ-მაჰალი რომ იხილა, მისი შექმნის ისტორია მოიგონა, რასაც საკუთარი მუზის ასოცირება მოჰყვა და გულისტკივილი ვერ დამალა: “ხუროთმოძღვრების ეს შედევრი დიდი სიყვარულით არის შექმნილი, იგი მეუღლის

ხსოვნისადმი პატივისცემის დადასტურებაა. ჩემი ლიანა გამახსენდა და თვალები ცრემლით ამევსო. სულთან შაჰ-ჯაჰანს ჰყოლია ახალგაზრდა უმშვენიერესი მეუღლე მუმთაზ მაჰალი, რომელიც ახალგაზრდა გარდაცვლილა. დიდხანს უგლოვია სულთანს საყვარელი მეუღლე და მისი ხსოვნის უკვდავსაყოფად ეს დიდებული მავზოლეუმი აუგია. ცოლ-ქმარი ერთად განისვენებს ამ მავზოლეუმში.

“ეს ამბავი რიქშამ მომიყვა: სულთანმა პირველად რომ დაინახა ხელოვნების და სიყვარულის უკვდავი ქმნილება, მშენებლებს ხელები დააჭრა, არქიტექტორი კი სიკვდილით დასაჯა, რათა სხვაგან ასეთი ტაძარი არ აეშენებინა”.

“საღმრთო წერილი ხომ ჩემი მეგზურია, მუდამ ჯიბით დავატარებ და ვლოცულობ, არ ვიცი, შეუძლებს თუ არა ღმერთი სულთან შაჰ-ჯაჰანს დიდ ცოდვას, რომელიც დიდმა სიყვარულმა ჩაადენინა. არადა, პირიქით არ უნდა მოქცეულიყო? დიდმა სიყვარულმა დიდი სიკეთე უნდა გაკეთებინოს” (ჯუმბერ ლეჟავას ჟურნალი, 2004 წ.1, ივლისი).

მოგზაურს ინდოეთში, უასფალტო, ღორღიან, გუბურებიან გზაზე ნადირების, ქვეწარმავლების, მწერების გარემოცვაში ყოველ ნაბიჯზე ხვდებოდა შინაურ სპილოზე ამხედრებული ადამიანები, ის კი გარეულ სპილოს ეძებდა ტყეში.

ღამით უღელტეხილზე ასული პატარა თივის სხვენზე ათევდა ღამეს. ტყიდან ნადირის კივილის მსგავსი ხმები ესმოდა. როგორც იქნა, ჩაეძინა. სიზმარში ლიანას ხმამ გამოაღვიძა. იგი მაშინ ესიზმრებოდა, როცა უჭირდა. “ფრთხილად იყავი, ჯუმბერ”, ჩაესმა მისი სევდიანი ხმა.

ამასობაში თავლასთან ორი ახალგაზრდა შეამჩნია და კითხვაზე, ვის ელოდებით, სპილოსო, უპასუხა, რაზედაც უცნობებს გაეღიმათ. მათ თავიანთ სახლში დაჰპატიჟეს, რაც ბედის წყალობად მოეჩვენა, გადააფიქრებინა ტყეში სპილოს ძიება და ცოლის გაფრთხილებაც გაახსენდა. უცნობების კარგი მიღების გამო დააფიქსირა: “უვას პროვინციის შუა ჯუნგლში სოფელ მორეტოტაში ცხოვრობს ერთი კეთილი მრავალშვილიანი მშრომელი ოჯახი, რომელთაც უცხო სტუმრის პატივისცემა იცინა”. მასპინძლებმა დილაუთენია გამოაცილეს, გზა ასწავლეს და თავიანთ ეზოში მოწეული ხილი და ბოსტნეული გამოატანეს (ჟ. მსოფლიო მოგზაური, 2004 წ. N1, გვ. 17).

მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის პრესა ეხმაურებოდა ჯუმბერ ლეჟავას მოგზაურობას, რადიო და ტელევიზიები იწვევდნენ, ჟურნალ-გაზეთებიდან ამოჭრილი მისი სურათები პატივით ეკიდათ კედელზე, უცნობი მანდილოსნები სიყვარულით, ქორწინებით, ბინით, ბიზნეს-სამსახურებით ცდილობდნენ მის მოხიბლვას, მაგრამ შეუვალი, უცვლელი იყო მისი გადაწყვეტილება, ლიანა ალიბეგაშვილის შემდეგ არავისთვის დაეკავშირებინა სიცოცხლე, არც ამურული თავგადასავლები დაეყენებინა წინა პლანზე, არ გამოეყენებინა მრავალჯერ გაჩენილი შანსები, არ აპყოლოდა ცდუნებებს...

ახალ წელს რეკორდსმენი ლიკას სურათთან და ხატებთან ერთად შეხვდა.

“ჩემი და ლიკას ურთიერთობით დავრწმუნდი, რომ სიყვარული რეალურია. მე და ლიკამ დავლოცეთ მაკას და ხათუნას ოჯახები, სიძეები და ლაშა, ბექა, გვანცა და ლიკა. ჩვენ ხომ ესენი გვაცოცხლებენ, ამათი ბედნიერებით თუ გავივლებთ ჩვენს გონებაში ხანდახან აზრს, რომ ჩვენც ბედნიერები ვართ, თორემ რა ბედნიერებაა, როდესაც მე და შენ სამუდამოდ დავცილდით ერთმანეთს. ჩვენ ხომ უერთმანეთოდ არ შეგვეძლო ყოფნა. ამიტომაც ვფიქრობ, რომ ბედნიერება როგორც მოდის, ისე მიდის, იგი ხომ დროებითი მოვლენაა” (გვ. 32).

...პირობითად (რადგანაც არ ვსვამ) დავლოცე... სამშობლო, ჩემიანები და სხვისიანები... (გვ. 32).

შემდეგი მესამე და მეოთხე რეკორდებიც ლიკას შთაგონებული იყო. ფენომენალური წარმატების დროსაც ლიკაზე ფიქრობდა: “ნეტავი ლიკას ენახა გუშინ ტელევიზორში “ვრემია”

რას ამბობდა ჩემზე. ჩემო ლიკა, კიდევ ბევრჯერ გასახელებს. სხვა აღარაფერი დანიშნულა აღარ მაქვს”.

მეუღლის სურათს ასეთ რამეს უყვება მსოფლიო რეკორდსმენი: “ლიკა, მინდა ერთი შემთხვევა მოგიყვე, რადგანაც შვილიშვილზე ჩამოვარდა საუბარი. ვაკეში მე, ბარდლუ, გვანცა და ზაირა მივდიოდით ჩვენი მანქანით. შენს სამსახურს რომ ჩავუარეთ, გვანცა შეცბა, მან ყველას გადახედა, არაფერი არ უთქვამს, წამოუვიდა ცრემლები და თავი დახარა ისე, რომ არავის შეემჩნია მისთვის ეს ცრემლები... მის დანახვაზე მეც მომადგა ცრემლები, მაგრამ ხმამაღლა ვერ გამოვხატე ჩემი დარდი. აი, ასე დადარდიანებული დატოვე ყველა, ჩემო ლიკა, ვინც შენ გიცნობდა. ამბობენ, დრო ყველაფრის მკურნალია, ნუთუ დადგება ისეთი ჟამი, როდესაც შენ ჩემთვის სულერთი იქნები? მე მგონი, არა!” (გვ. 37).

შემდეგ ორ დღეში ორი მსოფლიო რეკორდი დაამყარა.

1991 წ. 2 ივნისს, მეუღლის დაბადების დღეს გაიმარჯვა: “მე ჩემს ლიკას მივუძღვენი ეს რეკორდი საჩუქრად მის დაბადების დღეზე”.

ორი მანქანით ახლო ნათესავები და რამდენიმე მეგობარი ლიკას საფლავზე ავიდნენ. “უხმოდ ვიდექით მის ლამაზ სულთან. ვგრძნობდი მიწის ბორგვას, თითქოს აგერ ახლა ვულკანივით ამოიფრქვევა და ლიანა მას ამოჰყვება, რომ მომილოცოს ეს გამარჯვებაც. მას ხომ ყველაზე მეტად უხაროდა ჩემი წარმატებები. მაგრამ არაფერი ამის მსგავსი და თვალცრემლიანებმა დავტოვეთ სასაფლაო. გამარჯვებით გახარებულები უფრო მეტად დაღონებულები დავბრუნდით სახლში და არც კი ვიცი, გამარჯვების პატარა სუფრას ავლნიშნავდით, თუ ჩემი ლიკას დაბადებისა და გარდაცვალების დღეს” (გვ. 39).

“ლიკას დაბადების დღეა 2 ივნისი. იგი დღეს გახდებოდა 46 წლის. მე მის კიდევ ერთხელ აღიარებისთვის ვიწყებ უჩვეულო მარათონს, რადგანაც ასეთი სირთულის გზა ჯერ არავის გაუვლია” (გვ. 40).

შეჯიბრება დაიწყო 2 ივნისს და დამთავრდა 9 სექტემბერს, 100 დღეში. რეკორდი ემთხვეოდა საქართველოს დამოუკიდებლობის აღიარებას. 100 დღის განმავლობაში აიზიდა 1730000-ჯერ. ამჯერადაც ისევ და ისევ მეუღლის სული სდევდა სტიმულის მიმცემად, გამარჯვების რწმენის შთამაგონებლად.

1993 წელს ჯუმბერ ლეჟავამ მსოფლიო რეკორდების დამყარების შემდეგ გადაწყვიტა სხვა სახის ექსტრემალურ პირობებშიც გამოეცადა საკუთარი ძალა. ამისთვის მოიფიქრა ურთულესი მოგზაურობა მსოფლიოში ველოსიპედით ყველა კონტინენტის ყველა ქვეყანაში მარტოდმარტო.

ეს მოგზაურობა მიუძღვნა თავის გარდაცვლილ მეუღლეს ლიანა ალიბეგაშვილს და აფხაზეთში 1992 წლის 30 აგვისტოს საქართველოს ერთიანობისთვის ბრძოლაში გამირულად დაღუპულ რატი კიკაჩეიშვილს.

ცხრაწლიან მოგზაურობაში გამგზავრების წინ სიონის ეკლესიაში სანთლები დაუნთო საქართველოს ყველა დაღუპულ გმირს, მეუღლეს ლიანა ალიბეგაშვილს და მოგზაურობის იდეის ავტორს – რატი კიკაჩეიშვილს, საერთოდ ყველა გარდაცვლილს, ქართველ ხალხს და მის სახელმწიფოებრივ მომავალს.

მეუღლის კეთილი სული გამუდმებით დიდი წარმატებებისკენ მოუწოდებდა. ავსტრალიაში მოგზაურობისას კანბერაში ავსტრალიის უმაღლესი მწვერვალი “კოსკიუსკო” დაიპყრო, რაც მეუღლის ხსოვნის პატივისცემით იყო შთაგონებული.

კანბერა-სიდნეის გზა მიუძღვნა ლიანა ალიბეგაშვილს, რომელიც 2 ივნისს დაიბადა და გარდაიცვალა 3 ივნისს. სიცოცხლესა და გარდაცვალებას შორის სხვაობა ორი საათია.



სიცოცხლის ეს დრო ჩემს ლიკას აჩუქა ჩემმა მაიკომ. ჩემს ლიკას მხოლოდ ჩვენი უფროსი ქალიშვილის \_ მაიკოს სისხლი ესხმებოდა, წერს მოგზაური.

სიდნეიში ნ. მაისურაძის ოჯახში გადაუხადა მეუღლეს დაბადების დღე.

იმთავითვედა ამიერიდანმისი ყველა მიღწევის სტიმული ლიანა ალიბეგაშვილის მფარველი სული იყო.

1991 წ. 26 ივნისს მსოფლიო რეკორდი დაამყარა მკლავებზე აზიდვებში (5011 აზიდვა საათში).

ამავე წლის 27 იანვარს მიაღწია ერთსაათიან რეკორდს მუცლის პრესის ვარჯიშში (2806 აზიდვით).

ორ დღეში ორი მსოფლიო რეკორდი ფენომენალური იყო, მაგრამ წუხდა, რომ ლიანა ვერ გაიგებდა, როგორ აფასებდა “ვრემია” მის გასაოცარ შედეგებს.

ნაურუს რესპუბლიკაში მოიგო შეჯიბრი 1500 დოლარიანი პრიზით, გადაეცა ძვირფასი ფერწერული ნამუშევარი.

იმოგზაურა ბერმუდის სამკუთხედის კუნძულებზე, რომელთა რიცხვი 200-ია, დასახლებული კი მხოლოდ 20-ია. 10 ხიდი გადაიარა. იქ მოგზაურის გვარი დაფიქსირდა ოქროს წიგნში.

ღმერთი და სიყვარული იფარავდა იმ საშიშარ ადგილებში, სადაც ადამიანები უკვალოდ ქრებოდნენ.

გადარჩენას მუდამ ამ ორ ძალას უმადლოდა და მათ სადიდებელს აღავლენდა.